

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD március 23.

81. szám

Mégjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 3-58 Szerkesztőség 5-10, 3-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Nemzetiség és világnézet

A Vajdaság polgárainak szava-
zatiért folyó versengésben Pri-
bicsevics sem akar lemaradni és
ezért agitációs körútja során el-
látogatott a legnagyobb bácskai
magyar községbe, Topolára, hogy
politikáját a magyarság körében
is propagálja. Meg kell állapítani,
hogy a jugoszláv Mussolini sem
volt Topolán barátságosabb a
magyarság iránt, mint Radics. a
szuboticei vagy Csirkovics Jován
de szerbiai radikális képviselő a
szentai népgyűlésen. Általában
a nagy szláv pártok vezetői le-
kötelező előzékenységgel nyilat-
koznak a magyarság loyálisáról
és mindannyian a kisebbségi sé-
relmek orvoslásának szükségessé-
gét hangsúlyozzák.

Am a nagy pártoknak ez az
egyértelműsége nemcsak a ma-
gyarság nemzetiségi jogainak szó-
beli elismerésében jut kifejezésre,
hanem abban a hamleti töpren-
gésben is, amellyel mint kormány-
zati tényezők ezeknek a jogoknak
megvalósítását halogatják. Semmi
okunk nincs elragadtatva lenni
Pribicsevics iskolapolitikájától, de
azoktól a be nem váltott ígére-
tektől sem, amelyek ennek az
iskolapolitikának korrigálását he-
lyezték kilátásba. Pribicsevics méltán
hivatkozik arra, hogy valamennyi
iskolarendelethe hiánytalanul
érvényben maradt, tehát ezek
ódiumból politikai ellenfeleit is
arányos rész illeti meg. Csak az
a szemrehányása éri a jugoszlá-
viai magyarokat igazságtalanul,
hogy miért huznak annyira Ra-
dicsékhoz. A magyarság semmi-
féle kapcsolatban nincs a Radics-
párttal, mintahogy politikai egész-
ként nem tart fenn közösséget
egyetlenegy párttal sem. A ma-
gyarság eddig még nem elegyed-
ett bele a nagy pártok közjogi
vagy világnézeti harcába és ál-
láfoglalását a választásokon ki-
zárólag az a szempont irányította,
hogy melyik párttól várható leg-
inkább a kisebbségi helyzet su-
lyának könnyítése.

Pribicsevics ünnepélyesen ki-
jelentette Topolán, hogy nem fe-
lel meg a valóságnak az a hi-
resztelés, mintha ő ellenséges
indulattal volna eltelve a magyar-
ság iránt. Nem csinált azonban
titkot abból, hogy a magyarság-
nak a magyar párt keretében
való szervezkedését helyteleníti.
— Hogyne volnék ellene a ma-
gyar pártnak, — mondotta a füg-
getlen demokraták vezére — ami-
kor a szerb párt megalakulását
is kárhoztattam. — Pribicsevics
hajlandó megadni a magyarok-
nak mindszókat a jogokat, ame-
lyeket az idegen államokban élő

szláv kisebbségek számára köve-
tel, de a magyar párttól, mint
nemzetiségi és nem világnézeti
alapon létrejött tömörülésről, tudni
sem akar.

Közismert dolog, hogy a ma-
gyarságnak külön nemzetiségi
pártban való szervezkedését nem-
csak Pribicsevics, hanem a többi
pártvezér is kifogásolja. A ma-
gunk részéről ennek a problé-
mának megoldását igen egysze-
rűnek találjuk. Egy nemzetiségi
pártnak, amely különböző vilá-
gnézeti és szociális elhelyezke-
désű rétegeket foglal magában,
csak addig lehet létjogosultsága,
míg tagjait a kisebbségi helyzet-
ből folyó közös sérelmek szoli-
daritása fűzi össze. Mihelyt a
kisebbség nyelvi, kulturális, poli-

tikai és gazdasági szabadságjogai
a békeszerződés és az alkotmány
paragrafusaiából átlényegülnek a
való életbe, nyomban összedől
az az alap, amelyen a nemzeti-
ségi párt felépült. Biztosítsák a
magyarságnak az anyanyelv hasz-
nát a közigazgatásban, az
igazságszolgáltatásban és az is-
kolában, adjanak földet a ma-
gyar nincsteleneknek, teljesítsék
csak nagyjából a magyar nem-
zetiség jogos igényeit és akkor
magától bomlik elemeire az a
párt, amelynek csupán a kielé-
gítetlen várokozás az összetartó
ereje. Adják meg ma mindazt,
amit a magyarság a törvények
értelmében és az alkotmány szel-
leme szerint kíván és holnap már
nem lesz magyar párt. Viszont

ha az egymást érő kecsegtető
ígéreték és programnyilatkozatok
ellenére minden marad a régi-
ben, akkor a nemzetiségi párt
a vezetők hibájából keletkezett
csorbák is kiköszörülődnek és a
jogsérelmeket szenvedő kisebbség
szoros pártegységben együtt-
marad, míg tömegei szociális és
világnézeti tagolódása idősze-
rűvé nem válik. Ha nincs nem-
zetiségi sérelem, nincs nemzeti-
ségi párt.

A magyarság jobban ragaszkodik
jogaihoz, mint a nemzetiségi
párt kereteihez és készörömet
belenyugszik ezeknek a keretek-
nek lebontásába, ha megkepta
 azt, aminek eérésére mint nemzeti
kisebbség természetesen törek-
szik.

Az ellenzék meg akarja buktatni a kormányt Pasics Ráda pöre miatt

Koncentrációt akarnak Nincsic miniszterelnökségével

Beogradból jelentik: Politikai kö-
rökben élénken tárgyalják Pacics
miniszterelnök fiának, Sztojadinovics
Dusan dr. pénzügyminiszteri in-
spektornak pörét. Sztojadinovics
súlyos vádakat emelt Pacics Rada
ellen. Kétségtelen, hogy
az ellenzék igyekezni fog fel-
használni ezt az affért a Pacics-
kormány, illetőleg a radikális-
Radics-párti koalíció megbuk-
tatására.

A demokrata-párt hétfőn délelőtt
konferenciát tartott, amelyen elha-
tározták, hogy ebben a kérdésben
interpellációt terjesztenek be a
pénzügyminiszterhez és a minisz-
terelnökhöz. A párt nevében Se-
tyerov Szlávko fog interpellálni. A
demokraták levélben felhívták a
többi ellenzéki pártot, hogy az in-
terpellációhoz csatlakozzanak és va-
lószerűnek látszik, hogy a demokra-
ta-párt akciója sikerre vezet any-

nyiban, hogy az összes ellenzéki
pártok, még a Pribicsevics-párt is,
csatlakozni fognak Setyerov inter-
pellációjához.

Az ellenzék akciójával kapcsolat-
ban újból felszínre került a kon-
centrációs kabinet kérdése és egye-
sek

a kabinet elnökéül Nincsic kül-
ügyminiszter nevét emlegetik.
Ezt a verziót megerősíteni látszik a
Vreme vasárnapi vezércikke is.

A genfi tárgyalások kudarcáról tárgyalt a német birodalmi gyűlés

Stresemann külügyminiszter az eddigi külpolitika fentartását hangoztatja A német nemzetiek támadása a kormány ellen

Berlinből jelentik: A birodalmi
gyűlés hétfőn nagy jelentőségű vi-
tát kezdett az ország külpolitikájá-
ról, amelynek során állást kell fog-
lalni a genfi népszövetségi tárgya-
lások kudarcával szemben is.

Stresemann birodalmi külügyi-
miniszter mindjárt az ülés elején hosz-
szabb beszédben beszámolt a genfi
tárgyalásokról. Megállapította be-
szédben, hogy

Németország csak súlyos elvi
természetű aggályok leküzdése
után kérte felvételét a Népszö-
vetségbe, azzal a követeléssel,
hogy állandó tagsági helyet
kapjon a Népszövetségi Tanács-
ban.

Amikor a német delegáció Genfbe
érkezett, az volt a benyomása, hogy
a rendkívüli ülésnek egyedüli cél-
ja Németország felvétele. Közben
azonban váratlan nehézségek tá-

madtak és Brazília vétőjén egyelő-
re meghiusult Németország felvétele
a Népszövetségbe.

Felkiáltások a német nemzetiek
részéről: A német delegációnak
azonnal el kellett volna utaznia
Genfből!

Stresemann: Nem, hiszen ha az
urak lejtgetéseimet tárgyilagosan
bírálják el, el kell ismerniök, hogy
Németország tekintélyét és méltó-
ságát Geniben is megoltalmaztuk.

Németországnak tovább is töre-
kednie kell az eddig követett
politika fentartására és az
egész kormányának az az egy-
séges véleménye, hogy az ed-
digi külpolitikát kell továbbra is
folytatnunk.

A külügyminiszter beszédét a bi-
rodalmi gyűlés a német nemzetiek
kivételével tetszéssel fogadta, csak
akkor támadt incidens, amikor Stre-

semann a következőket jelentette
ki:

— A német külpolitika különös te-
kintettel van a megszállt német ter-
ületekre.

Graete német nemzeti képviselő
ekkor a következőket kiáltotta köz-
be: Közönséges személynvesztés!

Stresemann indulatosan felelt a
képviselenek: Kikérem magamnak
ezt a személtelenséget!

A külügyminiszter válasza nagy
vihart idézett elő és az ellenzék fel-
háborodott tiltakozására az elnök
kijelentette, hogy Graete közbeszó-
lása nem felel meg a parlamenti
formáknak, de a külügyminiszter
válasza sem mondható parlamentá-
risnak.

A nyugalom helyreállítása után
az egyes pártok szónokai beszéltek
a genfi tárgyalások eredménytelen-
sége által teremtett helyzetről.

Elsimult a rádió-affér

A budapesti leadóállomás tapintatosabban választja meg a leadásra kerülő anyagot

Hirt adtunk arról, hogy a budapesti rádióleadó állomás tapintatlansága s az a rosszakarat, amely mindenben irreudentizmust keres és talál, komoly veszedelemmel fenyegette a magyar nemzetiségű rádiókat. Budapesten nem voltak figyelemmel arra, hogy amit ott a leadóba mondanak, azt az utódállomásokban is meghallgathatják s sokszor megessék, hogy unalmas, senkit nem érdeklő frázisokat mondják be, amely sérthette az utódállomások érzékenységét. Tú zott jelentőséget nem tulajdonítottak ennek sehol, csupán nálunk, ahol arra gondoltak, hogy megtorolják a budapesti rádióállomás tapintatlanságát s nem adnak magyaroknak rádióengedélyt. Ha van irreudentizmus s ha van sértés, azt csak azok hallhassák meg, akik nem magyarok.

Értesülésünk szerint a képtelen és antikulturális tervet mégis elvetették. A hanghullámokhoz mégsem hívának domonciát. Minthogy az utódállomásokból igen sok figyelmeltetés érkezett a budapesti rádióállomáshoz, annak igazgatója, Kozma Miklós kijelentette, hogy nagyobb gondal fog eljárni az anyag megválasztásánál s a budapesti rádió a jövőben tartózkodni fog a minden komolyabb célt és értelmet nélkülöző irreudenta propagandától.

Ezzel kapcsolatos az az értesülés is, hogy a posta-vezérlő igazgatóság, amelytől a rádió engedély megadása függ, a jövőben is a legnagyobb liberális-mussal kezeli a rádióengedélyek ügyét. Azzal mindenki tisztában van, hogy a budapesti leadás senkit sem tesz irreudentává, sem a német állomások Wacht am Rhein-jai altdéutsch-sá. Németországban épügy meghallgatják a francia leadásokat, mint Csehországban a németeket s egyikben sincsen semminemű veszély.

A rádió nevel, szórakoztat, mulattat s a rádióügyből igazán nem lehet politikát csinálni s aki a rádióból is politikai ügyet kovácsol, annak számításnia kell arra, hogy a szó szoros értelmében — kinevezzék.

Bónis Arkangyal a frankügy új gyanusítottja

Gróf Teleki Pált is újból kihallgatta a budapesti rendőrség

Budapestről jelentik: A frankhamisítás ügyében folyó nyomozás hétfőn újabb meglepetéssel szolgált. A rendőrség gyanusítottként kihallgatta Páter Bónis Arkangyalt, Z. dravetz István tabori püspök titkárát és bizalmasát, aki tudvalevőleg csaknem mindennapos látogatója Windischgrätz hercegnek a fogházban. Lakatos rendőrtanácsos a francia kiküldötték jelenlétében akarta Bónis pátert kihallgatni, aki azonban a franciák előtt megtagadta a vallomást.

A francia kiküldötték ezért elhagy-

ták Lakatos rendőrtanácsos szobáját, ahol ezután megkezdődött a kihallgatás, amely több mint egy órán át tartott. Bónis Arkangyal páter vallomása során kijelentette, hogy sem a frankklisiek elkészüléséről, sem azoknak rejtekhelyéről nem volt tudomása és általában semmi része sem volt a frankhamisításban.

A páter távozása után a rendőrség gróf Teleki Pált hallgatta ki háromnegyed órán keresztül tanúként, azonban, hir szerint, ez a kihallgatás nem hozott semmiféle újabb eredményt.

Veszedelmes vörhenyjárvány Noviszádon

Négy halálos megbetegedés történt — Nincs elég oltóanyag az országban

Noviszádon március első napjaiban néhány szörványosan előfordult vörheny megbetegedés vonta magára az egészségügyi hatóságok fokozott figyelmét. Március első hetében három, második hetében hat és harmadik hetében tízenegy, legnagyobbreszt szokatlannal súlyos vörhenyest fordult elő, a melyek közül négy halálos kimenetelű volt.

A betegek között öt iskolásgyerek van, ezek közül három a Buzatéren levő Nikolajevska-portabeli elemi iskolából, egy gimnázista és egy tanuló a szerb konviktsból. De van a betegek közt kilenc-tizenkettő, tizenöt, husz, sőt huszonhat éves, az utóbbi egy anya, aki öt éves kislányától kapta meg a ragályos betegséget.

Övintézkedések

A városi főorvosi hivatal helyettes vezetője: dr. Kluka György tisztí orvos minden esetben megtette a szükséges intézkedéseket, ennek ellenére a járvány egyre fokozódó erővel terjedt és

ezért szélesebbkörű, főleg preventív intézkedések váltak szükségessé.

Dr. Markovics Lázár egészségügyi főnök, dr. Jójács Vladan, a járványos betegségek egészségügyi főnökségi előadója, dr. Hempt Adolf, az epidemiológiai, dr. Schwarz Péter, a bakteorológiai intézet vezetője és dr. Kluka György városi főorvos-helyettes ugyszólván állandó permanenciában vannak és intézkednek, hogy a járványt mennél szűkebb határok közé szorítsák. Falragaszok figyelmeztetik a lakosságot a járvány veszedelmeire és kioktatják a szükséges övintézkedésekre.

A Dick-szérum

A vörheny gyógyítása a legújabb idő-kig ugyszólván kizárólag a természetre volt bízva, miglen dr. Dick, a világhírű amerikai orvostudós az orvosi tudományt nagyszerű orvossággal gazdagította. Dr. Dicknek kétféle oltóanyaga van. A róla elnevezett szérummal már megállapított vörhenybetegeket oltanak be, míg a toxin-mal a prevenciót szol-

gálják és a toxin segítségével megállapítják, vajjon ki inklinál vörheny megbetegedésre, úgy hogy ezeket azután a szérummal oltják be és ezáltal immunizálják.

A legnagyobb baj, hogy a németországi Behring-gyárban készülő szérumból egész Jugoszláviában alig van néhány oltóanyag, úgy hogy abból csak a járvány huszadik napján lehetett öt-hat adagot szerezni, ami természetesen nem elég. A toxint vasárnapról kezdve a noviszádi bakteorológiai intézet állítja elő.

Négy haláleset, több súlyos megbetegedés

Az eddigi esetek közül egy kis lánynak mindkét szeme kifolyt, egy másik esetben egy kis fiú megsejtült. Dr. Rajkovic Mihajlo noviszádi orvosnak mindkét gyereke vörhenyben súlyosan megbetegedett. Állandóan eszméletlenek voltak, negyven foknál magasabb lázuk volt és a kétségbeesett apa szombaton Beogradba utazott, hogy szérumot szerezzen. Végre sikerült hosszasan utánjárás után szérumot szereznie és azzal szombat este visszajött Noviszádra, de már a pályaudvaron várta egy lelkész, aki közölte vele, hogy a kilenc éves lánynya meghalt. A halállal vívódó másik gyermeket még szombat éjjel beoltották és vasárnap reggelre a láz már 38,6 fokra szállt le. Hétfőn pedig már teljesen lázmentes volt.

Az egészségügyi főnök nyilatkozata

Dr. Markovics Lázár egészségügyi főnök a járványról a következőket mondotta: A megbetegedések száma nem nagy, de majdnem valamennyi eset nagyon súlyos és mérges. Már megkezdtek a Dick-féle szérummal való oltást.

Fegyelmi eljárás a városi főorvos ellen

Noviszád városi közgyűlése dr. Aracki Mita interpellált a vörhenyjárvány ügyében. Kijelentette, hogy a városi főorvosi hivatal nem járt el kellő szigorúsággal a járvány terjedésének megakadályozására és javasolta, hogy emiatt indítson a város fegyelmi eljárást dr. Kluka György városi tisztí orvos ellen. A javaslatot hosszabb vita után elfogadták.

Öt esztendő

Irtó: Falu Tamás

Eladták a házukat, a földjüket. Elég volt már a bajlódásból. Elég volt a cselédekkel való veszekedésből, a Szent György-napi és Szent Mihály-napi kelemetlenségekből.

Egy kicsit sajnálták a szép tanyát, a kis erdőt a közelben, melynek tisztán annyi kedves könyvet olvastak, annyi kedves uzsonnát fogyasztottak.

Mikor a vevő jött, az első pillanatban egy érces kar nyúlt ki lelkükből, hogy az ajtón túl tegye az idegent. De — csodálatos — nemsokára már örültek is a kopogtató új életnek.

Hisz nagyszerű változás kínálkozott sorsukban. A kis városi és tanyai élet helyett a nagyváros minden színe, öröme, változatossága.

A gyerekek már el voltak helyezve, nagyok voltak. Nem éltek ugyan valami fényes módban, de megvolt a mindennapijuk. A fiuk és a nők hivatalba jártak, ahol nem tonnával mérik az aranyat, de legalább nyugalmat adnak az íróasztal mellett elforgácsolt életről. Rökkantság, öregség, katasztrófa esetére nyugdíj biztatógatott.

A gyerekek nem is ijedtek meg, mikor a birtok eladásának terve hozzájuk ért.

— Jól teszik, mondták. Öregesek már. Eleget dolgoztak, eleget fáradoztak, most már éljenek is egy kicsit. A vételár szép tőkét képvisel, a kamatja bőségesen elegendő lesz megélhetésükre.

Az öregek nagy helyesléstől kísérve eladták tehát a birtokot és bementek a városba. A gyerekek bejártak hozzájuk,

ők ki-kijárogattak a gyerekekhez. A nagy ünnepek együtt találták s összeültek mindig a családot, valahol.

A pénzt betették egyik nagy takarékpénztárba. Gyönyörűség volt bejárni a kamatokért s tudni azt, hogy a tőke sértetlen marad, sőt még gyarapodik is, mert a kamatok egy része dagasztja még.

— Bizony lelkem — mondta az öreg — ezt már régen megtehettük volna. Egész más itt mégis az élet, mint odahaza a falun, a tanyán.

— De enélkül erre is ráuntunk volna már — felelte a felesége. — Így legalább tudunk összehasonlítást tenni. Meg azután amíg fiatal az ember, addig csak dolgozunk, törődünk, törekedünk. Mi megtettük a magunkét nem vehetnek semmit a szemünkre a gyerekek.

Az idő ezután úgy kezdett fordulni, hogy a pénz idegesebb lett, mint az emberek. Egyszer idebujt, másszor oda. Sehol sem érezte magát biztonságban. Remegett és ugrásra készen állt, akár a ládafiában volt, akár a kabátzsebben, akár a betörésmentes vaskasszában.

Az emberek sápadtak voltak, szemükben különös fény villogott s a szemük alja kék karikával volt eljegyezve az álmatlanságnak.

Az öregek sóhajtottak, nem ettek, nem ittak és nem aludtak.

— Semmink se maradt! — sirt az asszony.

— Dehogyan is nem! — türelmetlenkedett az öregur. — Csak nem szabad kishitűnek lenni. Ami megmaradt az meg van mentve. Az éjszaka fel is

osztottam már. A kamatjából nem tudnánk megélni, de a tőke elég lesz öt esztendőre. Szerényen, szegényesen, de beöszöletesen meg tudunk élni belőle öt esztendőig.

— És ha tovább élünk? — kérdezte az asszony ijedten.

— Épen ez az — magyarázta az öregur — elnyelve a sírást. Épen ez az. Ezen alapszik a számítás. Nem élünk tovább! Ha a jó Isten nem, majd mi...

Nagy csend lett a szobában. A régi, boldog és bőkezű napokat látott ingaóra ijedten ketyegett a mosdó felett.

— Nincs ebben semmi különös — szötte tovább az öreg, most már határozott hangon. — Valószínű, hogy nincs már hátra öt évünk sem. De ennyire mégis számítanunk kell. Hogy ne szoruljunk a gyerekekre, akik, szegények, ugyis elesnek az örökségtől. Az utolsó esztendőben feléljük az utolsó garast, azután szépen lefekszünk és nem kelünk fel többet. Addig azonban csak szépen, gondtalanul békességben. Ugy mint eddig. Ne rontsuk el az életet. Jó?

Az asszony sirt és a fejével intette, hogy: jó.

Az öregur is szipogott. Hiszen ha az ember a halálra gondol, akkor az életből bucsuzik. És a bucsuzásnál nem szegyen a sírás.

Többé nem is beszéltek a dologról. Látszott, érzett rajtuk, hogy új menetrend szerint fut életük vonata, melynek meg volt már jelölve messzi végállomása.

Öt betétkönyvre tették be pénzüket a takarékpénztárba. Minden betétkönyv egy élejtét jeleztet.

A mélabu már régen lefuvódott lelkükről. Az életben egyszer mindenki elérkezik oda, hogy természetesnek talál mindent.

Ahogy az évek multak s a betétkönyvek fogytak, mind nyugodtabban, megbékéltebben gondoltak az elmúlásra. Már könnyek és sóhajlás nélkül tudtak beszélni a végső elhatározásról, a temetésről, a síremlékről, a gyerekek gyászáról.

— No, már csak három esztendő van hátra — mondta mosolyogva az öregur, mikor a második betétkönyvet tette zsebébe.

— Mikor váltod ki — kérdezte a felesége.

— Holnap. Ma még szép idő van, kár lenne a Dunaparti sétát elhalasztani.

Lassan ment a napfényben ragyogó házak előtt. Jó kis sétát várt rá a postatakarékpenztárig. Kis könyvet vett elő titokzatosan a hátsó zsebéből s belépett a főkapun. De majd megtántorodott. A felesége jött ki az épületből. Neki is egy kis könyv volt a kezében.

Egymásra néztek. Nehéz volt el nem zokogniok magukat.

— Hát?!...

— Igen, én is. Igen, te is — tördelte a szót az öregur. — Ugy látszik, mind a ketten egyformán rakosgattuk félre a garasokat, hogy az öt esztendőre szerezhessünk egy kis ráadást. Gyalog jöttél?

— Persze.

— Természetesen én is. Karoly belém drága felőség és menjünk vissza is gyalogosan. Ez is jelenthet egy órát ebből a szomorúan szépséges életből.

KISEBBSÉGI ÉLET

A szlovák néppárt lapja, a Szlovák legkisebbi számában közölte annak a memorandumnak a szövegét, melyet a lemondott kormányhoz való közvetítés céljából a múlt héten adtak át Hodzsa Milán földművelésügyi miniszternek. A memorandumban Hlinkák az amerikai szlovák liga felhívására támaszkodva, követelik a pittsburgi szerződés elismerését és annak becikkelyezését az alkotmányba. Addig is míg a becikkelyezés megtörténik, a párt kéri, hogy a szlovenszói teljhatalnu miniszteriumot ruházzák fel a végső döntés jogával úgy az adminisztratív, mint az egyházi, iskolai, bírósági és gazdasági ügyekben ugyanolyan mértékben, mint az ma az egész kormányt megilleti. A memorandum végén Hlinkák megjegyzik, hogy amennyiben a kormány ezt a két pontot teljesíti, Szlovenszókban helyreáll a teljes megnyugvás és Szlovenszókó férhetetlen hűséggel fog ragaszkodni a csehszlovák köztársasághoz.

A romániai magyar iskolák ügyében az erdélyi magyar párt mint ismeretes panaszt nyújtott be a Népszövetséghez. A román kormány hivatalos sajtóirója a Rador, a napokban váratlanul azt a jelentést küldte szét, hogy a Népszövetség kisebbségi bizottsága már foglalkozott a panasszal és — elutasította. A hivatalos jelentés szövegét így hangzik: „A Népszövetség kisebbségi bizottsága több ülésen foglalkozott a romániai magyar iskolák ügyével, különösen a magánoktatási törvénnyel. A bizottság, amelyben Anglia, Franciaország és Japán képviselői foglaltak helyet, Romániát Petrescu Comnen képviselte, áttanulmányozta a román kormány által beterjesztett nagymennyiségű okmányt és meghallgatta Petrescu Comnen szóbeli fejtéteit, majd jegyzőkönyvet vett fel, köszönetet mondva a román kormánynak felvilágosításaiért és készségéért, amellyel a bizottságot munkájában támogatni igyekezett. A bizottság a panasztervek által felhozott pontok megvizsgálása után megállapította, hogy a benyújtott panaszok alaptalanok, mert a magánoktatási törvény végleges szövege nem tartalmaz olyan határozományokat, amelyek a bizottságot arra indíthaták, hogy módosításokat ajánljon a törvényen. Megállapította a bizottság, hogy a törvény nem áll ellentétben a béke-szerződés kisebbségi klauzuláival és egyezményeivel. A magyar püspököknek azt az álláspontját, hogy a felekezeti iskolák autonómiát kapjanak és az állami iskolákkal egyenlő jogokkal bírnak, a bizottság nem tette magáévá és megállapította, hogy a kisebbségi egyezmény 9. szakasza a kisebbségi magániskoláknak a román magániskolákkal egyenlő elbánására és jogaira vonatkozik, de nem az állami iskolákkal egyenlő jogokra. Az erdélyi magyar egyházak a Rador híradását fentartással fogadták, miután más oldalról egyáltalán nem jött hír arról, hogy a kisebbségi bizottság ülést tartott volna.

Csúnyón kijátszották néhány helyen az erdélyi magyarokat. A községi választások során a Nagyenyed környéki magyarok ígéretet kaptak, hogy a községi tanácsokban megfelelő képviseltekhez fognak jutni. Az ígérethöz azonban nem lett semmi. Marosdésén a szavazólisták kicserélésével szorították le a nagytöbbségű magyarságot az öt megillető helyről. A hivatalból való tanácsotagok kijelölése során sérelem érte a magyarságot Vajdasd, Marosújvár és Lőrincréve községekben. Az elsőben, ahol csak görögkatholikus és református felekezeti elemi iskola van, a tanácsot hivatali képviselőjeül nem a református tanító jelölték a tanácsba, aki férfi és tizenegy éve szolgál, hanem a görög-

katholikus tanítónő, aki csak másfél éve szolgál, holott a törvény nem enged meg, hogy falvakban a községi tanácsnak nő tagja is lehessen. Marosújváron és Lőrincréven pedig, bár mindkét helyen a református egyház a leg-

népesebb, nem a református papokat küldték a címen a tanácsba, hanem a kisebb lélekszámmal bíró görögkatholikus egyházak lelkészeit. Az erdélyi periferiákon így fest a különbség az igéret és a tettek között.

Március végéig letárgyalják az új francia szanálási-programot

Több milliárd bevételt remél a Briand-kormány

Párisból jelentik: A kormány az Elyséeben minisztertanácsot fog tartani, melyen véglegesen megállapítják az előterjesztendő pénzügyi programot.

Peret pénzügyminiszter szanálási tervének a lapok szerint az a magva, hogy behozza a jövedelmi adópótlékot, amelyből körülbelül egy milliárd bevételt remél, azonkívül a törvényhozás által már megszavazott adóemeléseken túl, amelyek 1,2 milliárd jövedelmet ígérnek, kérni fogja a kamarától a kávé-, az alkohol- és a benzinadó emelését, a

melyet a pénzügyi bizottság javaslata ellenére a kamara elutasított. A pénzügyminiszter ragaszkodik log a dohányjövédék és a gyufaadó, ugyszintén a postatarifa felemeléséhez, végül egyes közvetlen adók felszólásához, úgyhogy a közvetett adók összesen 2,5 milliárd frankkal többet hajtsanak.

Peret a kamara ülésén előre fogja becsátani, hogy legkésőbb március 31-ig a törvényhozás mindkét házának tétő alá kell hoznia a szanálási javaslatokat, mert csak így vár tőlük eredményt.

Agrárreform-vita a nemzetgyűlésen

Elfogadták a szociálpolitikai költségvetést

Beogradból jelentik: A parlament hétfőn folytatta a szociálpolitikai minisztérium költségvetésének tárgyalását. Az első szónok Grol Milán szubotocai demokrata képviselő volt, aki hosszasán kritizálta a kormány szociálpolitikai intézkedéseit. Kifogásolta, hogy a kormány nem viseli eléggé gondját a munkásságnak és a háboru alatt elszegényedett néprétegeknek sem. A termelés legerősebb tényezője, a munkás, a legrosszabb szociális viszonyok között él. Elismerte, hogy gazdasági krízis van, azonban helyes törvényhozással mégis sokat lehetne javítani a szociális viszonyokon. Sürgette a nemzetközi szociális törvények ratifikálását, majd hangsúlyozta, hogy a kormánynak sürgősen foglalkozni kell a munkaidő, munkabér és a munkanélküliség kérdésével. A munkanélküliségen sürgősen segíteni kell, mert az bünyözésre teszi hajlamossá azokat, akik munka és kereset nélkül sanyalódnak. Kritizálta a munkásbiztosítást, amely szerinte gyenge és a munkásbiztosító állam az államban. Rosszul vezeték a munkásbiztosító, amit az is bizonyít, hogy a pénztárnak százötven millió dinár adóssága van. Nagy hibája, hogy mindössze 500.000 munkás van biztosítva, míg 40.000 bányász és 200.000 mezőgazdasági munkás nincs biztosítva. Rámutatott Grol ezután arra, hogy ha a munkások bármilyen komoly gazdasági okokból demonstrálnak, a hatóságok minden megmozdulást bizalmatlanul fogadják. Kijelentette, hogy a helytelen adózási politika is növeli a munkanélküliséget, majd hangsúlyozta, hogy a munkásoknak — bármilyen rossz is a szociális helyzet — nincs semmi okuk arra, hogy Moszkva felé orientálódjanak. Végül kijelentette, hogy bizalmatlan a kormány iránt és emélfogva a költségvetést nem fogadja el.

Vuics Dimitrije földművespárti képviselő ezután az Inspekcia Rada munkáját kritizálta élesen és szintén megállapította, hogy a munkásság minden megmozdulását a hatóságok azonnal kommunista ténykedésnek minősítik. Pésziatesen kritizálta ezután a költségvetés egyes teteleit és kijelentette, hogy a kormány iránt bizalmatlan és a javas-

lat ellen szavaz.

Simonovics szociálpolitikai miniszter válaszolt ezután a vitában elhangzott ellenzéki észrevételekre, majd az elnök elrendelte a szavazást és a többség elfogadta a szociálpolitikai tárca költségvetését.

Az agrárreformminiszter expezeja

Délután a nemzetgyűlés megkezdte az agrárreformügyi minisztérium költségvetésének tárgyalását. Az elején nagy érdeklenséggel mutatózott a vita iránt, mindössze egy-két képviselő volt csak a teremben és maga Radics Pavle agrárminiszter sem volt jelen, mert a minisztertanácsban vett részt. Este fél hatkor jelent meg a miniszter és ezután hamarosan megteltek az összes pad-sorok.

Radics Pavle azonnal felszólt és halk, alig hallható hangon mondta el rövid expezeját. Ismertette az agrárreform kérdését és rámutatott arra, hogy egy évvel ezelőtt fontos nyilatkozatot tett, amelyben körvonalazta pártja álláspontját az agrárreform végrehajtásának módjait illetően s ezzel a radikálisok is egyetértének. Hangoztatta, hogy az agrárreform a bolsevizmus terjeszkedésének egyik legsikeresebb gátja. Sokan vannak olyan polgárok, akik a saját rögükön akarnak földet művelni. Sajnos, a rendelkezésre álló földeket már felosztották, pedig sokan várnak még.

Ötszáz ezer hektár víz alatt

Az agrárreform elsősorban gazdasági probléma és ezzel együtt meg kell oldani a csatornázást, a vízszabályozást és az ármentesítés problémáját is. Az országban ötszáz ezer hektár föld van víz alatt. Nálunk nagyon nehéz agrárpolitikát folytatni. Ismertette a dobroyljác-kérdést s megállapította, hogy olyanok is kaptak földet, akiknek nem kellett volna kapni. A Vajdaságban nem azok művelik a földet, akik kapták, mert sokan bérbeadják. Sok pénz kell a meliorációra és reméli, hogy a külföldi kölcsönből, ha sikerül megkötni, jumi fog erre is. A fakultatív eladásra vonatkozó intézkedés azért szükséges, hogy az igénylők megegyezhessenek a föld tulajdo-

nosaival. Hangoztatja egy agrárrevízió szükségességét.

Beszéde végén Radics Pavle többek között ezt mondta: *Allamunk a szövetséges hatalmak benevolenciájából áll és fejlődik. Az ellenzék ezt a kijelentést nagy zajongással fogadta*, mire a miniszter úgy magvarázta ki szavait, hogy a szövetséges hatalmak jóakaratóból várja az agrárcélokra szükséges kölcsönt.

Kujundzics demokrata kijelentette, hogy hét év alatt az agrárreform kérdését megfelelőbben kellett volna rendezni. Az agrárreform minisztériumban sok akta hever elintézetlenül.

Umirovics független demokrata az agrárreform újabb revízióját sürgeti.

Popovics délszerbiai radikális szóval fel azután, kijelenti, hogy bizalommal van az agrárreform miniszter iránt, de meg kell állapítani, hogy valóban sok hiba történt az agrárreform végrehajtásánál. Ezután az ülést bezárták. A holnap ülésen folytatják az agrárreform-minisztérium költségvetésének vitáját és minthogy még husz szónok van felirathozva, valószínűleg kedden egész nap és szerdán délelőtt az agrárreformminiszteri tárcáról fognak tárgyalni. Ennek befejezése után, valószínűleg szerdán délután, de esetleg csak csütörtökön délelőtt a törvényegységesítő minisztériumra kerül a sor, a külügyi tárca költségvetését pedig csütörtökön délután fogja tárgyalni a nemzetgyűlés.

Ki az elnök?

A pancsevói radikálisok két frakciója külön-külön megválasztotta a párt elnökét

Pancsevóról jelentik: Vasárnap délelőttre hívták össze a pancsevói radikális párt közgyűlését, amelyen többek között a párt új elnökségét is meg kellett választani. A gyűlést a Weifert-sörház nagytermébe hirdették és fel is vonultak oda a radikális párt tagjai igen nagy számban. Minthogy Pancsevón a párt két frakciója között éles ellentétek vannak, mindenki az ellentétek kibőbítésére és nagy viharra számított, ezt azonban egy ügyes választási trükkel elkerülték.

A két frakció összetűzése már akkor kezdődött, mikor az elnök a gyűlést megnyitotta. Egyesek dr. Hadja György pancsevói orvost, nemzetgyűlési képviselőt ajánlották elnöknek, mások dr. Suvakovics Lázár agrárreformügyi államtitkárt, aki szintén a pancsevói kerületet képviseli a nemzetgyűlésen. A többség Suvakovics mellett nyilatkozott meg. Mielőtt azonban az elnök elrendelte volna a szavazást, azt az indítványt tette, hogy vonuljon ki a gyűlés a Weifert-sörgyár kerthelyiségébe, ott több hely van, jobban elférnek. Az elnöknek ezt az indítványát is fogadták. Azok, akik kimentek a kerthelyiségbe, dr. Suvakovicsot megválasztották elnöknek. Dr. Hadja György hívei azonban lassankint visszazállingóztak a terembe, ott párhuzamosan gyűlést tartottak és ezen dr. Hadját választották meg elnökül. Suvakovics pártja csak akkor tudta meg, hogy a teremben kontragyűlést tartanak, amikor a megválasztott elnök már megtartotta székfoglalóját. Ekkorra azonban az ellenpárt befejezte a maga gyűlését és dr. Hadja megválasztott elnökkel együtt elvonult.

A radikális párt főbizottsága fogja eldönteni, hogy melyik választás az érvényes.

KÉPTELEN KRÓNIKA

Utazás a Holdba

Verne ur ötletét fogja most megvalósítani egy amerikai professzor. *Goddard* fizikus, aki egy holdrakéta tervvel állott a washingtoni *Smithsonian-Institution* gyűlékezete elé. A gúnyos kézlegintéstől a harsány hahotái minden véleménynyilvánítást el kellett szüntetnie szegény *Goddard*nak, egészen addig, míg számításainak alapos felülvizsgálása során, a szakértők nagy meglepetésére kiderült, hogy nem egy hőbortos szobatudós agyrémével, hanem komoly fizikai kísérlettel van dolguk. A holdrakéta önmaga fokozná a sebességét, amely kiszabadítja a föld vonzóköréből és elviszi a Holdig. Eddig ötvenkét jelentékes akadt, akik kijelentették, hogy hajlandók a professzorral tartani. A vállalkozó szellemű emberek közül harminckettő amerikai, azonkívül kilenc angol, négy francia, két német, két olasz, két hollandus és három magyar foglalt helyet a nemzetközi társaságban, akik mind égnék a vágytól, hogy egy kis kirándulást tessenek a Holdba. A nagy karriernek sorsa mindig kockázattal jár és a nagy fantasztáknak mindig az a fizetségük, hogy kinevetjük őket. Mert az ember ilyen, mióta világ a világ; tapsol, vagy csufol, de mindig mulatni akar. *Goddard* professzor azonban nem törődik az amerikai élelapokkal, amelyek hetek óta vele szórakoztatják olvasóikat, hanem dolgozik szorgalmasan, fáradhatatlanul, hogy egy új világot hódítson meg a kivénhedt fáradt földnek. Semmi se lehetetlen. Mi már repülőgépen utazunk egyik városból a másikba, a fiaink pedig majd rakétán sétálnak egyik bolygóról a másikra és retur. A nászutasok csakis a *Vénus*ra járnak átszállóeggyel, a katonák a *Marson*ra töltik a szabadságukat, a nyugdíjazott tisztelendők pedig a *Jupiteren* építenek maguknak villát. És előn az idő, hogy senki se fog röhögni azon, aki így dicsekszik mások előtt:

— Ezer holdam van a Holdban.

Mehalt a világ legnagyobb fegyver-csempészének felesége

Monte-Carló egyik festői szépségű állásában pár nappal ezelőtt elhunyt *Lady Zacharoff*, angol milliárdosnő, a világ legnagyobb fegyvercsempészének felesége. *Lady Zacharoff* spanyol nő volt, Madrid legelőkelőbb társaságához tartozott, fiatalon ment férjhez *Marcheza* hercegéhez, majd a herceg halála után *Zacharoff*hoz, aki ekkor már hetvennégy éves volt. *Zacharoff* karrierje minden kalandorregénynél érdekesebb. Volt tanonc, rikkancs, tüzlő, hordár és éveket töltött Kinában, ahol fegyvercsempészéssel foglalkozott. Fegyvereket szállított a kormánynak és fegyvereket szállított a forradalmi csapatoknak. A század elején már főrézvényese lett Anglia legnagyobb fegyvergyárának. Életének legsikeresebb üzletét a világháború kitörésekor csinálta. Megvesztegette az orosz vezérkar tisztjeit, erre az orosz hadvezetőség megszerezte az összeköttetést a francia fegyvergyárakkal és *Zacharoff*al lépett összeköttetésbe. Angol közigazdászok *Zacharoff* vagyonát negyvenmillió font sterlingre becsülik. Negyvenmillió fontot harcolt össze ez a zseniális ember a mások vérén, életén és verejtékén, hetvenhét esztendő töltött szakadatlan munkában és mikor meghalt, arra kérte özvegyét, hogy segítse a szegényeket. Most meghalt az özvegy is, az örösi vagyon szét fog szóródni, mint a pelyva és az öreg fegyvercsempész a tulvilágon elmélkedhet felőle: Miért? Miért küzdött ő hetvenhét évet által?

(—)

A halálos randevu

Megfojtotta szeretőjét egy topolai orosz fogoly

Topoláról jelentik: A topolai csendőrséget vasárnap reggel arról értesítették, hogy *Kovács Pál* topolai papucsosmester felesége felakasztotta magát. A csendőrség részéről nyomban kiszálltak a helyszínerre, ahol *Kovácsné* holtteste az udvarra nyíló folyosó egyik gerendáján lógott. Az orvosi vizsgálat során azután az a vélemény alakult ki, hogy a papucsosmester negyvennyolc éves felesége nem öngyilkosságot követett el, hanem büntény áldozata. A csendőrség nyomban megindította a nyomozást, amelynek folyamán kiderült, hogy az asszony szombaton éjjel egyedül volt odahaza, mert férje előző nap Szomborba utazott a vásárra. A büntényt a meggyilkolt apja vette észre, aki vasárnap reggel, amikor beállított *Kovácsék*hoz, az asszony holttestét ott találta a ház folyosóján.

A csendőrség granuja *Kaverzin Rudolf* harminchárom éves orosz volt hadifogolyra irányult. *Kaverzin*, aki a *Tóth-féle* fakereskedés alkalmazottja, mint kiderült, jóviszonyban volt *Kovács* feleségével, nemrégiben azonban összeveszték és a szubotical törvényszéken pereskedtek is. *Kaverzint* nyomban előállították és mint hogy kezén és az arcán karmolásokat nyomtattak, valójára fogták. Az orosz rövid tagadás után beismerte a gyilkosságot és részletes vallomást tett.

Elmondta, hogy még a világháború alatt került Topolára, mint hadifogoly. *Kovácsné*, akinek a férje szintén be volt vonulva, magához vette és munkát adott

neki. Időközben mint rokkantat hazarendelték *Kovács Pétert* is, az asszony azonban ekkor már bizalmas viszonyban volt vele. *Kovács* a szerelmi viszonyokról csak később szerzett tudomást, kérdőre vonta feleségét és végül is az lett az eredmény, hogy neki el kellett hagyni *Kovácsék* házáat. A *Tóth-féle* fakereskedésben kapott alkalmazást, az asszonnyal azonban továbbra is fenntartotta a barátságot. Titokban járt hozzá és látogatásai alkalmával többször adott kölcsönt *Kovácsné*nek. Összesen mintegy tizenötezer dinárral tartozott már *Kovácsné*, amikor néhány héttel ezelőtt megtudta, hogy az asszony nem csak férjét csalja meg vele, hanem őt is egy harmadikkal. Emiatt kérdőre vonta *Kovácsné*t, mire összeveszték. Amúgy elmérgesedett köztük a viszony, hogy amikor *Kovácsné* nem akarta visszafizetni neki a kölcsönkapott összeget, beperelte a szubotical törvényszéken. Minthogy a pör elhúzódott és szeretett volna pénzéhez jutni, elhatározta, hogy a legközelebbi alkalommal, amikor *Kovácsné* egyedül lesz otthon, ismét felkeresi. Megtudta, hogy *Kovács* szombaton éjjel elutazott. Éjjel felkereste az asszonyt és ismét kérte a pénzt. Ezen összeveszték, mire a veszekedés hevében úgy arculütötte *Kovácsné*t, hogy az összeesett, majd rátérdelt és megfojtotta. A gyamut úgy akarta magáról elterelni, hogy kivitte a folyosóra, ahol felakasztotta.

A gyilkost átadják a szubotical ügyészségnek.

A besuviszolt rablók

Elévülés címén felmentették a vádlottakat

A szubotical törvényszéken hétfőn *Pavlovics István* törvényszéki elnök büntetőtanácsa reggel kilenc órától délután öt óráig tartó főtárgyalás után nyolc év előtt elkövetett bűncselekmények ügyében hozott ítéletet.

Közvetlen a háború befejezését követő hónapokban napirenden voltak az elhagyott tanyákon a betörések és rablások. Így a szentai tanyákon is történtek ilyen bűncselekmények, amelyek legnagyobb része kiderítetlen maradt. Nyolc év után, 1925 decemberében a szentai rendőrségnek bizalmas uton tudomásra hozták, hogy 1918. év végén és 1919. év elején történt tanyai betöréseket és rablásokat egy szervezett rablóbanda követte el, amelynek tagjai besuviszolt arccal, fellegyerve betörték a tanyaházakba és onnan életveszélyes fegyverek után elvittek mindent, ami elvihető volt. A szentai rendőrség a feljelentés után megindított nyomozás során 1925 december 22-ikén letartóztatta *Zsiga Ferenc*, *Burány István*, *Bajusz Gergely*, *Bajusz Péter*, *Nagy József*, *Gyevai Ferenc*, *Burány Kálmán Ferenc* és *Bodó István* szentai lakosokat, akik 1925. év december 24-ike óta vannak vizsgálati fogságban.

Ebben a bűnyben folyt le hétfőn a főtárgyalás, amelyen a közzéadott *Csulnovics Ferdó* dr. államügyész képviselte, a védelmet pedig *Hirth Ferenc* dr., *Magarasevics Sándor* dr., *Kellert Benő* dr. és *Székely Zoltán* dr. látták el.

A vádirat szerint *Zsiga Ferenc* hét betöréses lopással, erőszakos nemi közbsüléssel, *Burány István* ugyancsak hétszeres betöréssel van vádolva, *Bajusz Gergely* hat rendbeli betöréses lopásnál, *Bajusz Péter* három, *Nagy József* kettő, a többiek pedig egy-egy esetenél vettek részt.

Pavlovics István elnök délelőtt kilenc órákor nyitotta meg a főtárgyalást és miután megállapította, hogy a számban megidézett tanúk valamennyien megjelentek, megkezdte a vádlottak kihallgatását.

A nyolc vádlott két padon foglalt helyet és mögöttük négy fegyveres börtönőr ült.

A terjedelmes vádirat ismertetése után *Zsiga Ferenc* kihallgatását kezdte meg az elnök. *Zsiga Ferenc* beismeri valamennyi terhére rótt bűncselekményt. *Sorra* elmondja, hogy hol voltak, ki volt a társaságában, kinél volt puská, revolver, kés és hogy mit vittek el egyes helyekről. Elmondja, hogy mindenhová úgy mentek be, hogy előbb cipőkrémrel bekenték az arcukat, kint öröket állítottak fel, bezörgettek, pénzt kértek és ha nem kaptak, akkor összeeszték ruhákat, mindenféle holmit, többek között, ha más nem volt, néhány gombolyag cernát, gyufát és más egyéb holmit, amit azután megosztottak. A vádlott szerint a cipőkrémet mindig *Bajusz Péter*, az egyik társuk hozta.

Az elsőrendű vádlott után hasonlóan beismerő vallomást tettek a többi vádlottak is, akik közül azonban — mint az elsőrendű vádlott mondta is — egyesek csak mint örök szerepeltek.

A délelőtti tárgyalás egy óráig tartott, amikor is az elnök a tárgyalás folytatását délután három órára tűzte ki.

Délután három órákor folytatta *Pavlovics István* elnök a főtárgyalást és elsőnek *Kálmán János* tanút hallgatta ki. Majd *Osipak Marcellát*, *Körösi Antalnét* és leányát, *Varga Illést* hallgatta ki a bíróság. A többi tanúk kihallgatását a bíróság mellőzte, miután a tényállást tisztázták.

A kihallgatott tanúk elmondták, hogy miképp törték be hozzájuk a rablók és mit vittek el. A vádlottak padján ülők közül a tanúk egyet sem ismernek fel — úgy látszik akkoriban még jó volt a suvix. — A bizonyítási eljárás befejezése után *Csulnovics Ferdó* dr. államügyész megtartotta a vádbeszédet és kéri a vádlottak megbüntetését. Utána *Hirth Ferenc* dr., *Magarasevics Sándor* dr., *Kellert Benő* dr. és *Székely Zoltán* dr. védők fejtették ki, hogy nyolc év

előtt elkövetett bűncselekményekről van szó, amelyet a vádlottak olyan időben követtek el, amikor a háborúból hazatérkezve, állás és kereset nélkül, a létfontartás eszközeiktől megfosztva nyomorogtak és az izgalmas időkben ragadtatták magukat bűncselekményekre. Akkoriban, közvetlen azelőtt néhány nappal, amikor ők a bűncselekményeket elkövetették, járt le az amnesztia a hasonló bűncselekményekre. Kéri a bíróságot, hogy a vádlottakat mentse fel. A bíróság ezután határozathozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után *Pavlovics István* törvényszéki elnök kihirdette a bíróság ítéletét, mely szerint mind a nyolc vádlottat felmenti. Az indokolásban kimondotta a bíróság, hogy miután nyolc, illetve hét év előtt elkövetett bűncselekményekről van szó, amelyekben azóta semmiféle intézkedés nem történt, így azokra nézve beállott az elévülés. A bíróság egyben elrendelte mind a nyolc vádlott azonnali szabadonbocsátását.

A közzéadott képviselője felelősezt a felmentő ítélet ellen.

A főtárgyalás délután öt órákor ért véget.

A lakók szövetsége

a felmondási tilalom öt évi meghosszabbítását követeli

Az országos szövetség kongresszususa Zagrebban

Zagreből jelentik: Vasárnap délelőtt tíz órákor a zagrebi városháza nagytermében nyitották meg a lakók szövetségének országos kongresszusát, amelyen *Rebrics Sándor*, a beogradi szervezet elnöke elnökölt. A kongresszus hosszú vita után több javaslatot fogadott el, amelyekben erélyes intézkedéseket követelnek a lakásbérlet védelmére. *Jurkovic* zagrebi delegátus javaslatára elhatározták, hogy követelik, hogy függesszék fel mindazoknak a lakásbérleti ítéleteknek a végrehajtását, amelyek a lakókra hátrányosak. Különösen követelik az ország területén folyamatban levő mintegy tízezer kiköltötési eljárás felfüggesztését, mert a kiköltötés alatt levő lakóknak semmi kifizetés sincs, hogy újból tető alá jussanak. Követelik a lakástörvény megváltoztatását és elfogadják egy teljesen kidolgozott törvénytervezetet, amely szerint 1930-ig hosszabbítsák meg a lakások megkötöttségét és a felmondási tilalmat terjesszék ki a kiskereskedők és kisiparosok üzlethelyeire és műhelyeire.

Dr. Junio spliti delegátus javaslatára elhatározták, hogy husz-huszonöt évi adómentességet követelnek az új lakások számára, mert csak iokozott építkezéssel lehet segíteni a lakásinszen.

Ugyancsak *Junio* javaslatára főkértek *Helczl* zagrebi polgármestert, hogy a jugoszláviai városok egységes építési kölcsön-akcióját szervezze meg. Kéri, hogy a jugoszláviai városok egy milliárd dináros külföldi kölcsönt vegyenek fel lakásépítésre.

Kurzelic zagrebi delegátus javaslatára elhatározták, hogy a jugoszláviai lakók szövetsége belép a nemzetközi lakószövetségbe és három delegátust küldjön ki a nemzetközi szövetség május 21-iki kongresszusára Zürichbe.

Végül az országos szervezet székhelyének kérdéséről volt vita. A szövetség székhelye eddig Beogradban volt, de a delegátusok nagy része azt kívánta, hogy Beogradra helyezték át a székhelyet. Több felszólalás után elfogadták azt a kompromisszumos javaslatot, hogy a szövetség székhelye Splitben legyen.

TÜKRÖT garancia mellett legjobb minőségben
Kirákatüvegeket minden mélyben legelőkelőbban
ALBA tükörüzemnél Novisad
Zeljeznicka ulica 53.

Vád alá helyezési indítvány a Bethlen-kormány ellen

A frankvita u'olsóelőtti napja a magyar nemzetgyűlésen — Viharok Rakovszky István francia lapszemelvényei miatt — Gróf Andrássy Gyula a kisantantot tette felelőssé a frankhamisításért. Egységspárti képviselő a küszöbön lévő új választásokról

Nagy Vince terjesztette be az ellenzék vádindítványát

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés hétfői ülését nagy érdeklődés előzte meg. Feltűnően népes padsorok előtt kezdte meg beszédét az ülés első szónoka, Rakovszky István.

Rakovszky elsősorban Vass miniszter egyik parlamenten kívül elhangzott beszédével foglalkozik.

— Vass miniszter — mondja Rakovszky — többek közt azt jelentette ki, hogy ha Bethlen látni fogja, hogy a külpolitikán meggingott a presztízse, el fogja hagyni a helyét. Foglalkozni kívánok azután egy többségipárti képviselő ur kijelentésével, aki azt mondta, hogy akár felülről, akár alulról buktassák meg Bethlent, a kormánypártból nyolcvan képviselő ellenzékbe megy. (Zaj a jobboldalon). Leszek bátor külföldi lapokból idézeteket felolvasni. Nem szélsőséges pártállású lapokból, hanem részint félhivatalos kormánylapokból, részben pedig a burzsoázia lapjaiból. A *Journal des Debats* »A magyar botrány« címmel ír az ügyről. Ez a lap azt írja, hogy

Bethlen európai módon akart beszélni Briand-nál, de Briand még európai módon sem akart konverzálni Bethlennel.

Felkiáltások a jobboldalon: Ezt már megcáfolták!

Rakovszky István: A lap foglalkozik a Perényi-üggyel. Amikor a miniszterelnöktől számonkérték a Perényi-levelet, azt válaszolta, hogy elkallódott. Prónay György báró értesült arról, hogy Nádossy bent van a frankhamisításban, hogyan utazhatott tehát Bethlen Genfben, úgy hogy rábizta az ügy kinyomozását arra a Nádossyra, a korról tudta, hogy részes a frankhamisításban. (Nagy zaj a Ház minden oldalán.) Rakovszky Iván belügyminiszter december 25-én, amikor a büntetést már ki volt derítve, hogyan fogadhatta Windischgraetzet és Nádossyt?

Drozdy György: Csodálatos, hogy Okolicsányit és Pödört is nem fogadta!

Rakovszky István (tovább olvas): Bethlen el akarja hitetni, hogy ő képviseli egyedül a védőgátat Magyarországon a bolsevizmus ellen. A magyarok nem bolsevisták és Bethlen nagy veszélyt jelent a felfordulás tekintetében.

Rakovszky István folyton megújuló élénk ellentmondások és a kormánypárt állandó lármája közben folytatja a *Temps* cikkének felolvasását.

— *Pia! Szégyelje magát!* — kiáltják a jobboldalról.

Rakovszky karbatart karokkal hallgatja a közbeszólások özönét, majd a lármát túlhangsúlyozva kiáltja az elnök felé:

— *En tultatok a többség taktikáján. A kormányt ezekkel a botrányokkal meg akarja akadályozni, hogy a rendelkezésemre álló egy óra alatt elmondhassam mindazt, amit akarok.* Felkérem ezért az elnök urat, hogy vagy teremtsen rendet, vagy pedig hosszabbítsa meg beszéd-időmet.

Szicstovszky elnök erőlesen rázza a csongót és csak több képviselő rendreutasítása után tudja a rendet helyreállítani.

Rakovszky folytatja a *Temps* cikkének felolvasását, amely a kisebbségi véleményt kommentálja. Ezután a *Journal des Debats* egyik cikkét kezdi ismertetni, amely szerint Bethlen miniszterelnököt Genfben lagyos fogadtatásban részesítették és a rendőrügynököknek kellett kísérmük minden lépését, hogy

megvédjék az inzultusoktól. Lehetetlen fel nem habarodni azon — írja a francia lap — hogy Bethlen megengedte magának, hogy barátainak a francia frank elleni támadását úgy állítsa be, mint a magyar hitel elleni támadást. Ez több, mint cinizmus.

Ennél a mondatnál lép be az ülésterembe Bethlen miniszterelnök, akit a kormánypárt nagy éljenzéssel fogad, az ellenzék pedig kórusban kiáltja:

— Mondjon le!

Rakovszky István folytatja a *Journal des Debats* felolvasását, amely a következőképpen folytatódik: *Bevándoljuk az európai közvélemény előtt a Bethlen-klikket, hogy elnyomja a magyar népet és azt kívánjuk, hogy*

a magyar nép szabadittassék fel a reakció alól.

A baloldal percekig tartó tapsban tör ki a francia lap e megállapításának hallatára. Szinte kórusban kiáltja az ellenzék: *Ugy van! Ugy van!* A kormánypárt és a jobbközép őriási lármával fel az ellenzék tüntetésére.

Rakovszky további francia lapszemelvényeket olvas fel, majd leszögezi, hogy Bethlen nem tehet mást, mint elhagyni a helyét, mert presztízseinek csorbítása nélkül nem jelenhet meg a külföldön. Hangsúlyozza,

nem az a főbaj, hogy a frankhamisítás gaztette megtörtént, hanem sokkal súlyosabb baj az, hogy a kormány tudott a frankhamisításról.

Ezt igazolja többek közt az is, hogy

Berky Gyula bejelenti az új választásokat

Berky Gyula egységspárti felszólalásában megállapítja, hogy a közvélemény már undorodik a franküggyel, amellyel az ellenzék csak politikai zavarokat akar elérni. Általános feltűnést keltett Berkynek az a kijelentése, hogy

a kormány a legközelebbi időben országos nemzetgyűlési választásokra készül.

Bethlen miniszterelnök Berky e kijelentésére helyeslőleg bólint.

Berky: A kormány azzal a gondolatmal foglalkozik, hogy már legközelebb új nemzetgyűlési választásokkal kéri ki az ország véleményét.

Andrássy vádjai a kisantant ellen

Andrássy Gyula gróf beszédének elején kijelenti, hogy végleges véleményt a frankhamisítás ügyében csak azután tudna alkotni, ha már a bíróság tisztázta az ügyet. Azt várja, hogy a vádlottak szabadon mondhassák el vallomásukat a főtárgyaláson és a tanúk eskü alatt megtegyék vallomásukat és csak azután lesz módjában végleg állást foglalni. Most csak arra a kérdésre szorítkozik, helyes-e az ország érdekében, ha a Bethlen-kormány a helyén marad. Eminens érdeke az országnak — mondja — hogy olyan kormánya legyen, amely Genfben minden döntésre illetékes tényezővel a legjobban viszonyban van. Élesen támadja a kisantant magyarellenes politikáját, amellyel szemben szembe a nagyhatalmak jóakarataira kell támaszkodni. A kisantant-államok belpolitikai rendszeréből arra a megállapításra jut hogy a kisantant határozottan el van szánva arra, hogy a lehető leg-rövidebb időn belül letörje a magyar kisebbségeket és ezzel halálra csapást mérjen a magyar fajra, majd azt a következtetést vonja le, hogy a kisantantnak e rosszakarata az

Bethlen nem meri Pallavicinét a bíróság elé állítani. (Nagy zaj a jobboldalon és a közepén a fajvédőknel.) A klotür alkalmazása nem más, mint a megzavart lelkiismeret megnyitkozása. Nem Windischgraetz a főbűnös a frankhamisításban, hanem Nádossy. Windischgraetz inkább a »dummer August« szerepét játszotta az ügyben.

Amíg a főbűnösök országszerte jólétben lappanganak, a kis bűnösök a vádlottak padján ülnek. Itt olyan helyről jött a biztatás, amely a hely tekintélyével nagyobb nyomatókat tudott adni Haits és Kurz előtt, mint bárki más.

Ott ül a képviselői padokban gróf Teleki Pál, tessék kihallgatni és tisztázni szerepét a frankügyben, mert senki sem tud elhinni olyan ostobaságot, hogy Windischgraetzet csak azért hozta össze Gerövel, hogy az lebeszélje a herceget a frankhamisításról. Kérdi, hogy Baross miért nem tartóztatták le, majd megállapítja, hogy

Baross letartóztatása azért nem történt meg, mert Barossról tudták, hogy okos ember és ha letartóztatták volna, azt mondotta volna: Ha hozzámnyulnak, én is beszélek!

Drozdy György: Teleki is beszélne, ha letartóztatnák!

Rakovszky végül megállapítja, hogy Bethlen nem alkalmas arra, hogy továbbra is helyén maradjon és az ország érdekében egyetlen kötelessége lemondani és átadni a hatalmat egy másik kormánynak.

Berky e kijelentésére az egész baloldal teidll és tapsolni kezd.

— *Ugy van! Helyes! Gyerünk a nép elé! Az ország itélni fog!* — kiáltják az ellenzékéről.

Berky kijelenti, hogy a baloldal nem fog örülni a választások eredményének, mert a nép többsége Bethlen mögött áll. Végül annak a véleményének ad kifejezést, hogy a kormány ellen indított ellenzéki hadjáratnak Andrássy és Vázsonyi állnak az élén és ez a hadjárat kizárólag a legitimisták budaörsi gyűléstől táplálkozik. A többségi jelentést fogadja el.

Igazi erkölcsi háttere a frankhamisításnak.

(Viharos taps a kormánypárton.) Felkiáltások a szélső baloldaltól: *Akkor miért frankot és miért nem a kisantant-államok valóságát hamisították?*

Andrássy: *En a frankhamisítókat megbüntetném, de megvetni nem fogom őket.* Nem akarom védeni őket, mert súlyos bünt követtek el, amelyért bűnhődni kell, de én barátságomat és tiszteletemet nem fogom tőlük megvonni. (Taps a fajvédőknel.) Megállapítja ezután, hogy Magyarország külpolitikájának célja elsősorban, hogy az ország saját érdekeit megvédje. Ennek feltétele az, hogy a magyar kormányt ne terhelje olyan ódium, mint amilyen jelenleg Franciaország előtt terheli. Kizártnak tartja, hogy a mostani helyzetben a kormány megvédheti az ország érdekeit Franciaországgal szemben holott Magyarország nagy szüksége van Franciaország barátságára.

— Ha én Bethlen pártjának lennék a tagja — mondja — akkor sem tudnék elzárkózni ama követelés elől, hogy a kormány mondjon le. Győheres rend-

szerváltozásra van szükség, elsősorban a titkos szervezetek feloszlatására, de ezt nem lehet ettől a kormánytól várni, amely öt évig nem csinált senmit. Olyan kormányt kívánok, amely meg tudja teremteni a jogrendet, mert rögzítve kell hogy legyen az ellenforradalmi felfogásnak, amely a forradalom lenyegető veszélyére hivatkozik. Ha a kormány nem tudja megteremteni a jogrendet a titkos szervezetek nélkül, akkor adja át a helyét olyan kormánynak, amely erre alkalmas.

Az elnök ezután szünetet rendel el.

Pakots József a destruktőről

Szünet után Pakots József szólal fel, aki élesen támadja a kormányt és a többséget. Felemlíti, hogy Mankovics azt vallotta Hágában, hogy azért kellett résztvenni a frankhamisításban, mert tagja volt egy titkos szervezetnek és parancsot kapott az ügyben való részvételre, aminek megtagadása esetén megölték volna. A kormánypárt részéről állandóan közbeszólásokkal zavariják Pakots beszédét, kinek éles összeütközése támad Szomjas Gusztávvá és Viczián Istvánnal. Beszéde végén Pakots érdekesen definiálja a destruktio fogalmát és a következőket mondja:

— Destrukció az, hogy Vázsonyi morénylője, Molnár Ferenc a Szózatban nyilatkozhat és büntetést dicsérhet fel és hogy Vannay László megjelenhet Gödöllőn és ott hivatalos funkciókat teljesíthet, dacára annak, hogy kormányzósértés miatt eljárás folyik ellene. Destrukció az is, hogy

amíg a kisebb vádlottak letartóztatásban vannak, addig a »nyugodtan alvó ur« szabadon járhat.

Destrukció végül az az állítás is, hogy Bethlen miniszterelnök pótolhatatlan. Végül kijelenti, hogy hiába való az ellenzék elleni indított rágalomhadjárat, az ellenzék mindaddig harcolni fog, míg a frankhamisítás valamennyi tettesét le nem tartóztatják.

Utána Rothenstein Mór támadja élesen a kormányt.

Nagy Vince vád alá helyezési indítványa

Nagy Vince azzal kezdi beszédét, hogy Bethlent Genfben súlyos kudarc érte. Hangsúlyozza, hogy

a frankügyben megérett a helyzet arra, hogy a jogi felelősség kérdését is felvevessék.

Mivel a kormány ezt nem teszi meg, megkönnyíti a kormány helyzetét és a következő határozati javaslatot terjesztü be:

— Mondja ki a nemzetgyűlés, hogy úgy a többségi, mint a kisebbségi jelentést, valamint a különvéleményeket is elveti és Bethlen miniszterelnöknek, Rakovszky Iván belügyminiszternek, Perényi Zsigmond bárónak, Prónay György bárónak, Kozma Miklósnak, Windischgraetz Lajos hercegnek, Vass Józsefnek és Rába Dezsőnek a parlamenti vizsgálóbizottság előtt tett vallomásai, ezenkívül a bűnügyi iratok közt szereplő Kurz Lajos, Gerö László, Virág Ferenc, Kiss Lajos, Parragh Ferenc, Winkler István, Spitz János, Ferdinándy László, Schwetz Tihamér, Rába Dezső és Windischgraetz Lajos herceg által tett terhelő vallomások, végül a Pallavicini György őrgrof és Sigray Antal grófnak a nemzetgyűlés nyílt ülésén a miniszterelnök ellen hangoztatott határozott vádjai alapján

Bethlen miniszterelnököt és Rakovszky belügyminisztert vád alá helyezi

az 1848. évi III. t.-c. 32. paragrafusának c) pontja és 1920. évi X. t.-c. 1. paragrafusa alapján és az eljárás lefolytatása céljából az 1920. évi X. t.-c. 3. és 4. szakasza értelmében a sürgős intézkedéseket megteszi.

Nagy Vince azt a reményét fejezi ki, hogy a kormány és a többség ezt a

vád alá helyezési indítványt előadja, mert

ennek elutasítása azt jelentené, hogy a kormány ki akar bujni a felelősség alól.

Létay Ernő a kisebbségi vélemény mellett szólalt fel, majd több személyi kérdésben történő felszólalás után az elnök este háromnegyed nyolckor berekeszti az ülést.

TINTA

Utszéli pletyka

Az a barátom, aki havonta egyszer fülembe duruzsol mindenféle számárásokat, híreket, melyek érdekelnek és nem érdekelnek s elém önti a pletykákat, melyeket kiszedeget a város szemeteskosarából, minap ezt mesélte:

— Te ezt nem hallottad? Lehetetlen, barátom. Szóval, kérlek, ezek régen, még a háború közepén csúnyán összezörrentek valami marhaság miatt, nem fontos, hogy mi miatt, elég az hozzá, hogy az asszony azonnal becsomagolt, elutazott vidékre, a kis birtokára. A férj otthon maradt a házában, mert neki emeletes háza volt. Várta a feleségét, de az nem jött, nem is irt. Sokkal büszkébb volt. A férj nem adott magáról életjelt. Ő is sokkal büszkébb volt. Hónapok óta tartott már a huzavona, egészen elmérgesedett, mikor a rokonok közbevetették magukat. Leültek tárgyalni, de ők is úgy hajbakaptak, hogy majdnem össze pofozkodtak. Mít lehetett mást lenni? Az asszony beadta a válókeresetet. Természetesen a békéltető tárgyalások nem sikerültek. A törvényszék mégsem mondta ki a válást, mert a házassági akadályokat nem találta föltétlenül bontóknak, szemben az ügyvédekkel, kik a házassági akadályokat föltétlenül bontóknak találták. Két évig küldözgették őket egyik fórumtól a másikhoz. Már sirtak és toporzékoltak a dühtől, mikor egy aktát kézbesítettek nekik. Végre észbe kaptak. Rosszak voltak az ügyvédjeik. Kifizették őket és ujakat kerestek. Azok sem tudtak eredményt elérni. Erre őket is kifizették. Beírták, hogy az esetük rendkívüli, nem iskolaeset, melyet holmi falusi felcser is meg tud gyógyítani, hanem olyan, mint valami csodálatos kelevény, mint valami gyönyörűen kivirágzott gyomor-rák, melyhez kés kell, szakorvos kell, a házasság világhíres sebésze kell, ezért a válópörök szaktekintélyeihez fordultak, kik minden lélegzetvételtük milliókkal fiztetik. Ezek kezükbe vették az ügyet s mire a háború véget ért, törvényesen kimondták a válást. Mindaketten boldogan lobogtatták a végzést. Csak hogy mikor fizetésre került a sor, riadtan tekintettek maguk köré. Vagyonuk a pörökösökben eluszott. Bánták is ők, eladták a birtokukat, házukat, fizettek, az a fő, hogy valahára szabadok voltak. A férj egy biztosítási vállalatnál kapott állást. Tavaly aztán véletlenül találkozott a volt feleségével. Kiderült, hogy félreértés volt az egész. Most ismét elvette őt. Nincs semmi-jük, egy butorozott szobában laknak és minden déiben egy kis vendéglőben esznek, itt a szomszédban. Levest, főzeléket főltéttel, néha mákosmetéltet is. De boldogok. Ugy szeretik egymást, mint a galambok. Hát mondd, barátom, nem szép és érdekes az élet? Mondd, barátom...

Kosztolányi Dezső.

Pasics miniszterelnök Szuboticára jön

A radikális párt széleskörű agitációt kezd a Vajdaságban

Beogradból jelentik: A központi radikális párt agitációs bizottsága Beogradban szombaton ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy május hónapban több népgyűlést fognak tartani a Vajdaságban.

Hír szerint az első népgyűlést Szuboticán tartják meg és a gyűlésen részt vesz *Pasics Nikola miniszterelnök is*, aki a vajdasági radikális képviselők meghívására megígérte, hogy részt vesz a szuboticiai gyűlésen. *Pasics miniszterelnökkel több miniszter is jön Szuboticára.*

A szövetségesek intervencióra készülnek a frankhamisítás ügyében

Nincsic nyilatkozata Párisból való elutazása előtt

Párisból jelentik: *Nincsic Momesillo dr. külügyminiszter* vasárnap hosszasan tanácskozott *Briand miniszterelnökkel*. A külügyi nisztert ezután felkereste *Aveolo párisi olasz követ*, majd *Nincsic fogadta az újságírókat*, akiknek a következőket mondotta:

— *Briand miniszterelnökkel megtárgyaltuk az összes nemzetközi problémákat*. Németország és Ausztria egyesülésének kérdése, a Balkán-paktum, a kisantant helyzete és a jugoszláv-francia egyezmény kérdése került szóba. Megállapítottuk, hogy a két állam között valamennyi kérdésben teljes az összhang. *Megtárgyaltuk az intervenciót, amely Magyarországon fog történni a frankhamisítás ügyében.*

Kijelentette ezután *Nincsic külügyminiszter*, hogy a jugoszláv-francia egyezmény, amelyről szintén szó volt a tanácskozásokon, egyelőre még csak a jövő problémái közé tartozik. Végül elmondotta a külügyminiszter, hogy a Népszövetség őszi ülésének ő lesz az elnöke.

Nincsic Momesillo dr. külügyminiszter hétfőn elutazott Párisból és valószínűleg kedden Beogradba érkezik.

Bukarestben autón elrabolták a liberális polgármesterjelöltet

Parasztpárti kortesek hurcolták el az eskütétel előtt

Bukarestből jelentik: A román választások történetében is párját ritkítja az az eset, ami legutóbb történt Bukarestben. E napokban folyt le a polgármesterválasztás, melyen *Dumitrescu parasztpártival szemben Condescu liberális* kapott többséget. Az eskütételt másnapra tűzték ki, amelyen *Condescu nem jelent meg*, mire az utána legközelebb szavazatot kapott *Dumitrescu parasztpárti városatyát* jelentették ki megválasztottnak. A liberális polgármesterjelölt távolmaradása felől a liberális-párt tagjai érdeklődni kezdtek és megállapították, hogy *Condescut az eskütétel előtti órákban ismeretlen tettesek autóval ismeretlen helyre szállították.*

Három havi fogházra ítélték gróf Jankovich Bésán magyar képviselőt

A gróf hivatalos eljárás közben inzultált egy rendőrtanácsost

Budapestről jelentik: A törvényszék hétfőn tárgyalta gróf *Jankovich Bésán nemzetgyűlési képviselő bűnügyét*, aki 1924 decemberében a *Kiszely-féle háborúban tetteleg inzultálta az ott inspekción tartó Zakariás Dénes rendőrtanácsost.*

A tárgyaláson gróf *Jankovich Bésán* kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek.

— A bárban, ahol mulattunk — mondotta a vádlott gróf — hajnal felé megjelent a rendőrtanácsos. Szóváltásba keveredtünk, mely után én bemutatkoztam a tanácsosnak, de ő a bemutatkozást megtagadta. Felháborodásomban felszólítottam, hogy legalább köszönjön vissza, ha én köszöntöm őt. Mivel erre sem szalutált, megérintettem a sapkáját.

Az elnök: Csak érintette? Talán

nyújtott *Jankovichnak*, mire a gróf háromszor megütötte.

Kovács István rendőr, aki a bárban teljesített szolgálatot, elmondotta, hogy a gróf ilyen megjegyzést tett a rendőrtanácsosra:

— *Ez egy senki, úgy áll előttünk, mint egy szakács.*

A bíróság ezután több tanút hallgatott ki, köztük *Paidl Bódog* műszaki tanácsost, aki a gróf társaságában mulatott.

— Mikor a rendőrtanácsos — mondotta — a gróft igazoltatta, odamentem a tanácsoshoz és biztosítottam, hogy a gróf urat, aki ittas, minden nagyobb botrány nélkül hazafogjuk vinni. Erre a gróf ur is odalépett és engesztelően kezett akart nyújtani a tanácsos urnak, de a tanácsos nem fogadta el a feléje nyújtott kezét, mire a gróf felfriccskázta a sapkáját.

Az elnök: Mi célja volt a sapka felfriccskázásnak?

A tanu: Kérem, ha egy olyan magas pozícióban levő urnak, mint a gróf ur, a rendőrtanácsos nem fogadja el a kezét, akkor jogos a felháborodása. Én sem tudom, hogy abban a helyzetben mit tettem volna, pedig nyugodt ember vagyok.

Az elnök: Nem gondolják az urak, hogy *ők magánszemélyek voltak, a tanácsos pedig hivatalos személy volt*, akinek nem kötelessége az ilyen társadalmi szabályok betartása, különösen akkor, ha előzőleg megsértették őt.

A vád- és a védőbeszéd után a bíróság *bűnösnek* mondta ki gróf *Jankovich Bésán* nemzetgyűlési képviselőt hatóság tagja elleni erőszak vétésében és ezért a büntetőtörvénykönyv enyhítőszakaszának alkalmazásával *háromhónapi fogházra és három millió korona pénzbüntetésre, továbbá háromévi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen időtartamra való felfüggesztésére* ítélte.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben. A gróf felebbezett.

Csalárd bukásért

letartóztatták egy hercegszöllősi malombérlőt

Szomborból jelentik: Több hercegszöllősi gazda feljelentésére a csendőrség letartóztatta és a szombori ügyészség fogházába szállította *Szablyics Ferenc hercegszöllősi malombérlőt*, aki a feljelentők szerint gabonavásárlásokkal csalásokat követett el.

Szablyics egy évvel ezelőtt vette bérbe a hercegszöllősi malmot, melynek részére egész Baranyában öt-hat méteres tételekben nagyobb mennyiségű gabonát vásárolt össze. Az üzlet azonban nem vált be, a gabonán nem tudott tudadni és minthogy más megoldás nem volt, *csődöt kért maga ellen*. A szombori törvényszék a csődöt megnyitotta és kiküldte *Hercegszöllősrre Longinovic Ilija* bírót, hogy a vagyontól vegyen föl pontos felvételt. A vagyonszűrés közben a hercegszöllősi gazdák közül többen fekeresték *Longinovicot* és elpanaszolták neki, hogy *Szablyics* becsapta őket, mert a megvett gabonáikat a megállapított időben nem fizette ki. *Longinovic* azt tanácsolta a gazdáknak, hogy amennyiben valóban csalásról van szó, tegyenek a malombérlő ellen büntető feljelentést. Harmancsnyven gazda erre másnap megjelent a csendőrségen és a feljelentést megtette, melynek alapján *Szablyicsot letartóztatták és bekisértek a szombori ügyészséghez.*

A szombori vizsgálóbíró pár napon belül fogja megállapítani, hogy a malombérlő csalást követett-e el, vagy pedig a rossz üzlet áldozata.

DRÓTKOTELEKET

szigetelt és csupasz rézhuzalokat, szőlőampaxinókat, antenadrótokat, ólomkábeleket, elzáródrótokat, minő égben, jutányos ár szállít a Novisadai Kábelgyár (Radnička ul. 2.) Telefon 121. 4318

Ki akarta irtani családját

egy állásnélküli pincér

Véres családi dráma Budapesten

Budapestről jelentik: Budapesten, a Király-uca 50. számú ház egyik harmadik emeleti lakásában hétfőn délelőtt véres családi dráma játszódott le. Fröhstüek Antal ötvenkét éves pincér ki akarta irtani családját, melynek tagjai súlyos sérülésekkel fekszenek most a kórházban.

Fröhstüek már egy év óta állásnélkül él és emiatt állandó veszekeedés volt odahaza. A pincér minden lehetőt megkísérelt, hogy álláshoz jusson, de ez nem sikerült neki. Hétfőn reggel a velük lakó sógornője, Krobornyik Irma is rátámadt, hogy miért nem szerez pénzt. Fröhstüek ezen annyira feldühödött, hogy baltát ragadott és leütötte sógornőjét, majd a saját feleségét, aki nővére segítségével sietett. Amikor mindkét asszony vérében fetrengett, a baltával a saját fejét kezdte ütni és így ő is súlyos sérüléseket szenvedett. Ekkor ért haza Fröhstüek tizenhétéves leánya, aki látva a történeteket, segítségért futott. Nyomban kivonult a rendőrség is, amely a szerencsétlen pincért letartóztatta és megindította a nyomozást a dráma részleteinek kiderítésére.

Nem párbajhős csak szájhős

Nemlétező ellenfeleket kaszabolt le Fischer budapesti építész

Budapestről jelentik: A lapok több ízben foglalkoztak Fischer Mihály építész véres kardpárbajaival, melyek minden esetben Fischer ellenfelének súlyos sebesülésével végződtek. A párbajlavina állítólag amiatt indult meg, mert Fischer Mihály építész egyik barátjának feleségét a kávéházban egy földbirtokos megsértette. A lapok tudósítása alapján az ügyészség utasította a rendőrséget, hogy a párbajok ügyében indítsa meg a vizsgálatot, miután az ügy úgy volt beállítva, mintha Fischer ellen bizonyos részről tereszterű hajszát indítottak volna.

A rendőri nyomozás szenzációs fordulatot hozott, amennyiben felmerült az a gyanú, hogy a párbajok közül egy sem folyt le. Fischer Mihály, akit a rendőrség megidézett, azt vallotta, hogy becsületszavát adta arra, hogy a párbajokról nem mond el semmit, arra a kérdésre pedig, hogy kik voltak a segédek, kijelentette, hogy az egyik Kolozsváron, a másik Temesváron tartózkodik. A párbajnál jelenlévő orvosok, Fischer szerint szintén külföldiek voltak, nevüket azonban nem árulhatja el. A rendőrség kérte Fischertől a párbajjegyzőkönyveket, az építész azonban azzal tagadta meg a jegyzőkönyvek beszovalgatását, hogy azok még nem készültek el.

A rendőrség feltevését igazolva látja abban is, hogy hétfőn délelőtt Budapestre érkezett dr. Székér József földbirtokos, akivel a lapok szerint Fischernek párbaja volt és a rendőrségen elmondotta, hogy Csehszlovákiából azért utazott Budapestre, mert az ottani lapokból értesült, hogy a nevét is belevonták a párbajafférokba. Székér kijelentette, hogy soha nem volt párbaja Fischer építészrel. A rendőrségen szembesítették Fischerrel és kiderült, hogy a budapesti építész soha nem látta és nem ismerte. A rendőrség megállapította, hogy az állítólagos párbajairól Fischer minden esetben maga informálta az újságírókat, akikkel jóbarátságban volt. Az újságírók kézpénznek vették az építész információit, nem jártak utána a dolgoknak, hanem jóhiszeműen megírták a véres kardpárbajok lefolyását.

Agyonszurta a barátját

Gyilkosság Botos községben

Beeskerekről jelentik: A Beeskerek melletti Botos községben hétfőn gyilkosság történt: Mesterov Milán agyonszurta Adamov Szima földművest.

Botosban vasárnap a Bogdanov-féle vendéglőben bál volt. A bálon Mesterov Milán megjelent barátjával, Adamov Szimával, akivel a hajnali órákig vígan elborozott. A két jóbarát reggel felé ittas fővel valamin összeveszett; Adamov neki-esett Mesterovnak, akit felfofozott. A verekedésbe beleavatkozott Adamov rokona, Magda Száva is, aki Adamov segítségére sietett és ketten a földre teperték a szívéosan védekező Mesterovot. Mikor Mesterov látta, hogy a verekedés komolyra fordult, előkapta bicskáját és beleszurta Adamovba. A kés átvágta a nyakán az ütőeret és Adamov a helyszínen pár perc alatt elvérzett.

A csendőrség Mesterovot letartóztatta és még hétfőn beszállította a beeskereki ügyészség fogházába.

Föbelötte magát a kikindai vámhivatal pénztárnoka

Tizenötezer dinár hiányt találtak a pénztárban

Kikindáról jelentik: A kikindai vámhivatal pénztárnoka, Mitrovics Milutin, aki ellen — mint a Bácsmegyei Napló is megírta — a napokban vizsgálatot rendeltek el,

hétfőn reggel lakásán löbelötte magát és nyomban meghalt.

Mitrovics ellen a pénzügyminiszterium utasítására indult meg a vizsgálat, mert több feljelentés szerint a vámhivatal kárára sikkasztásokat és okirathamisításokat követett el. A vizsgálat lefolytatására vasárnap egy noviszádi vámhivatali ellenőr utazott Kikindára, hogy Mitrovics jelenlétében pénztárrovancsolást tartson. Mitrovics Milutin, aki előzőleg értesült a vámellenőr érkezéséről, vasárnap az egész éjszakát átmentatta és hétfőn reggel nyolc órakor ment haza Gyura Jaksicseva-uccai lakására, ahol bezárkózott. Odahaza felvette új egyenruháját, majd nyakát bekötötte egy törülközővel és revolver-

vel halántékán lötte magát.

A revolverdörrenésre figyelmes lett Jovanovics Jelta földbirtokos, Mitrovics házigazdája és feltörte az ajtót.

A szobában a földbirtokost borzalmas látvány fogadta, Mitrovics szétroncsolt koponyával hevert a padlón.

Jovanovics nyomban értesítette a rendőrséget, ahonnan Dravics rendőrfelügyelő és dr. Szemző László orvos mentek ki a helyszínre, azonban már csak a beállott halált konstatálhatták.

A vizsgálat során megállapították, hogy Mitrovics körülbelül

tizenötezer dinárt sikkasztott el a pénztárból, azonkívül okirathamisításokkal is kisebb összegeket tulajdonított el.

Az öngyilkos vámpénztárnok holttestét kiszállították a hullaházba, ahonnan kedden fogják eltemetni.

Az Orjuna és a demokrácia

Grol Milán cikke a nemzeti liberalizmusról

A Bácsmegyei Napló legutóbbi hirdásával kapcsolatban, hogy a vajdasági Orjuna tagjainak egy része Grol Milán demokrata képviselőt tekinti vezérének, a képviselő hosszabb cikket írt a noviszádi „Narod“ vasárnapi számában az Orjuna és a demokrácia viszonyáról. Grol Milán — minden megokolás nélkül — sikertelen manővernek nevezi a róla szóló hirt, de megállapítja, hogy jó alkalom egy, a Vajdaság politikai és morális atmoszférája szempontjából jelentős kérdés tisztázására. Kijelenti ezután, hogy sohasem volt kapcsolatban az Orjunával, nem is fog a között annak programjával, de azt látja, hogy a szervezet a különböző országokban különböző magatartást tanusít.

— Neve után ítélve — írja egyebek közt Grol — a jugoszláv nacionalista ifjuság szervezete szélesebb értelmű és magasabb nacionalizmusra törekedne. Ezzel alapja nem lehet csupán faj, nyelvi, vagy történelmi, hanem társadalmi is, azaz az általános szolidaritás biztosítója. Mert ma a jugoszláv demokrácia elválaszthatatlan ebben az országban.

— Az Orjunának egyes vidékeken követett taktikája után ítélve, úgy látszik, hogy e szervezet jellege egyenlő a fasizmussal. Semmi sem végzetesebb a nacionalizmusra és az országra, mint az ilyen eltévelyedés. Az olasz fasizmus feladatai társadalmi-konzervatív feladatok, a jugoszláv nacionalizmusnak haladó, alkotó feladata van. Semmi közösségnek sem szabad lenni a kettő közt.

— A Vajdaságban a legnagyobb a kísértés az Orjuna számára. Dogmatikus, elavult az a felfogás, hogy a nacionalizmus elvont cél lehet, független a vi-

szonyoktól és a környezettől. A Vajdaságban a nacionalis érdek: valamennyi polgárának minél szélesebb szolidaritása és együttműködése a haladásért és a jólétért az új államban. Amennyit veszít a Vajdaság az új helyzetben, ugyanannyit veszít a nacionalis eszme, a nemzet és az állam. Amennyi haladást észlel, annyira emelkedik benne a nemzeti eszme. A jugoszláv demokrácia ezért nemzeti eszméje liberalizmusát kiterjeszti széles politikai és szociális szolidaritásra a minden nemzetiségű és vallású polgárokkal, akiket életük köt ehhez a földhöz. A demokratapárt így a nemzeti kisebbségek szabad kulturális fejlődéséért foglal állást, ami azt jelenti: az államnyelv mellett az anyanyelv szabad ápolása az iskolában, az irodalomban, művészetben. Állást foglal a polgári jogegyenlőségért, a szabad gazdasági fejlődésért, tehát az egész Vajdaság haladásáért. Így egyengeti a nemzet utját a Vajdaságban. Nem tudom, hogyan gondolkoznak ma minderről az Orjuna szervezeteiben, de a jugoszláv demokrácia csak így gondolkozhatik.

Világosság felé tartani!

HIREK

— Kelebiaiak küldöttsége a szubotical főispánnál. Hétfőn délelőtt Gyogyevics Dragoszláv szubotical főispánnál husztagu küldöttség jelent meg, akik arra kérték a főispánt, hogy járjon közbe, hogy a város a Kelebián levő háromszáz holdas legelőt ne parcelláztassa fel, mint azt eredetileg tervbe vették, hanem hagyják meg továbbra is legelőnek. A főispán megígérte, hogy a kérés értelmében fog lépéseket tenni.

— Elfoglalta hivatalát az új szubotical helyettes-polgármester. Evetovics Matyás dr., a nemrégén ki-nevezett szubotical helyettes-polgármestert Malagurszki Albe polgármester hétfőn beiktatta hivatalába.

— Trifkovic házelnök és Srskics miniszter Szuboticára jönnek. A „Gajret“ nevű szerb-muzulmán köznevelődési egyesület vajdasági turnéja alkalmával Szuboticára is el fog látogatni. A „Gajret“ április 7-én érkezik Szuboticára és még aznap este nyolc órakor hangversenyt rendez a Városi Színházban. A „Gajret“-tal együtt érkezik Szuboticára Trifkovic Márko, a parlament elnöke és felesége, aki a „Gajret“ elnöknője. Trifkoviccsal hír szerint Szuboticára jön dr. Srskics Milán törvényegységesítő miniszter is.

— A genfi tárgyalások az angol parlament előtt. Londonból jelentik: Baldwin miniszterelnök hétfőn megbeszélte Chamberlain külügyminiszterrel azt a nyilatkozatot, amelyet az alsóház keddi ülésén fog a genfi népszövevényi tárgyalásokról beterjeszteni. A kormány nyilatkozat híré szerint arra helyezi a fősúlyt, hogy eloszlassa azokat a kínos benyomásokat, amelyeket Amerikában a genfi tárgyalások kudarca okozott. A kormány reméli, hogy épen erre való tekintettel az ellenzék is el fog állni az éles támadásoktól.

— Davidovics-párti gyűlés Pancsevón. Pancsevóról jelentik: A demokrata párt pancsevói szervezete március 28-án délelőtt kilenc órakor gyűlést tart, amelyen Davidovics Ljuba, Marinkovics Voja és Kumanudi Koszta is résztvesznek.

— Helyreáll a telefonösszeköttetés Szombor és Temesvár között. Bógradból jelentik: A jugoszláv és román postalgazgatóságok között hosszabb ideje tárgyalások folytak Szombor és Temesvár telefonösszeköttetésének helyreállításáról. A tárgyalások eredményesen fejeződtek be és a postaügyi minisztérium már megtette az előkészületeket a telefonvonal megnyitására, ami néhány napon belül megtörténik.

— Az egyházak világszövetségének konferenciája. Bógradból jelentik: Az egyházak nemzetközi baráti szövetsége március 7-ikén Athénben konferenciát tart. A konferencián a kisebbségek ügye is szóba kerül. A jugoszláviai evangélikus egyházat Schumacher Sámuel nemzetgyűlési képviselő fogja a konferencián képviselni.

PATRIA

székhely: Botos központ
 telefon: 60
 minden napon szombat és pihenőnapon

teljesen olcsóbb áron.

Díjtalan körmegállapítás és felvitel

932

— A pénzügyi bizottság elé terjesztik a póthitelek költségvetését. Beogradból jelentik: Radonics Jován, a pénzügyi bizottság elnöke hétfőn hosszas konferenciát tartott Sztójadinovics Milán pénzügyminiszterrel. Radonics kijelentette, hogy a pénzügyi bizottság semmi körülmények között sem egyezik bele abba, hogy a póthitelek költségvetését a bizottság megkerülésével terjesszék a parlament elé. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy álláspontja teljesen meg egyezik Radonicséval. Ezután Sztójadinovics Pados miniszterelnökkel tárgyalt. Hír szerint a miniszterelnök is magáévá tette a pénzügyi bizottság elnökének felfogását.

— Jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződés. Beogradból jelentik: A jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződést tárgyaló bizottság Perics Ninkó elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen az ellenzék részéről csak Zsebot szlovén néppárti jelent meg. Krajaec kereskedelmi miniszter ismertette a szerződés tervezetét, amelyet Todorovics Milán kereskedelmi minisztériumi osztályfőnök szakszerű felvilágosítása után a bizottság többségi tagjai elfogadtak. Zsebot képviselő azonban kijelentette, hogy a kereskedelmi miniszter javaslatához nem járul hozzá és az ellenzék nevében különvéleményt terjeszt be.

— Felfüggesztették a pancsevői városi főügyészt. Pancsevőről jelentik: A Pancsevőn már hónapok óta folyó vizsgálatnak újabb eseménye, hogy Perunics Dusan, a belügyminiszteri vizsgálóbiztos felfüggesztette állásától dr. Radivojovics Dusan városi főügyészt, aki a vizsgálóbiztos utasítására hétfőn délelőtt átadta hivatalát dr. Zsarkó Milán ot-tani ügyvédnek. A pancsevői radikális párt körében erőteljes mozgalom indult meg, hogy a belügyminisztérium vagy fejeztesse be már a vizsgálatot, vagy pedig objektivebb vizsgálóbiztosat küldjön Pancsevóra. A mozgalom kezdeményezői rámutatnak arra, hogy a felfüggesztett főügyész Pancsevő egyik legtisztelbetebb és legnépszerűbb polgára, aki nem érdemelte meg a meghurcoltatást.

— A minisztertanács ülése. Beogradból jelentik: A minisztertanács hétfőn egész délután az amandmanok kérdésével foglalkozott és hosszas vita után elfogadta Sztójadinovics pénzügyminiszter álláspontját, amely szerint a póthitelek összege nem haladhatja felül azt a kétszázhusz millió dinárnál, amelyet a pénzügyi bizottság tanácskozásai során szufficiens mutatkozott. Abban a tekintetben, hogy ezt az összeget miképpen fogják felhasználni, még nem történt döntés.

— A magyar kormány cselekedete az új választások hírére. Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés hétfői ülésén tudvalegően nagy feltűnést keltett Berky Gyula egységspárti képviselőnek az a kijelentése, hogy a kormány legközelebb új választásokat ír ki. Az ülés után illetékes helyről Berky kijelentését nyelvbottlásnak minősítették és kijelentették, hogy a kormány részéről ilyen szándék most nem áll fenn.

— Felmentés a hivatalnokszértés vádjáról. Noviszadról jelentik: Lothof Jakab bocsári földműves 1924 májusában a bocsári vasutalomon összeszólkalkozott Takács Sándor szolgálattevő hivatalnokkal és a vád szerint súlyosan megsértette. A becskeréki törvényszék ezért egyhavi fogházra ítélte Lothofot, akit azonban a noviszádi tábla most felmentett, mert a vádat nem látta be igazoltnak.

— Az ügyész védőbeszédét tartott a Mateottli pör vádlottai mellett. Rónából jelentik: A Mateottli-pör hétfői tárgyalásán az elnök felolvasta az esküdteknek a hozzájuk intézett kérdéseket, amelyek főleg arra vonatkoznak, hogy a vádlottak közvetlen tettesek-e vagy csak részeseek. Ezután Santucci ügyész tartotta meg védőbeszédét, amelyben azt bizonyította, hogy a vádlottak nem előre megfontolt szándékkal ölték meg Mateottit, hanem csak az emberrablást készítették elő.

— Elhalasztották a noviszádi kereskedők adóértékeléseit. Noviszadról jelentik: A noviszádi kereskedők és iparosok Lloyd egyesülete március 22-től 31-ig mindennapra más számbeli kereskedőket és iparosokat hívott meg csoportos megbeszélésekre az adóalap megállapítása ügyében. Eket a megbeszéléseket most bizonytalan időre elhalasztották.

— Halálos vasúti szerencsétlenség Kolozsvárnál. Kolozsvárról jelentik: A Kolozsvár—bukaresti gyorsvonat Kolozsvár közelében kisiklott. Három kocsis felborult, három utas meghalt és huszonnyolc megsebesült.

— Elvágta a nyakát. Topoláról jelentik: Lőrinc János hatvanéves napszámos lakásán egy rossz kasza-késsel elvágta a nyakát. Életveszélyes sérülésével beszállították a szubotícai kórházba. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— Turisták részére tíz dinár a jugoszláv vizum díja. Beogradból jelentik: A kereskedelmi minisztérium a külügyminisztériummal egyetértésben felszólította az ország külképviseleteit, hogy a jövőben azoknak az utasoknak, akik turisztika céljából jönnek Jugoszláviába, a beutazási vizumot tíz dinár díj ellenében állítsák ki.

— Betörés. Szomborból jelentik: Vasárnap éjszaka betörők jártak Manojlovics Damjan főszolgabírói tisztségű Radicevics-uccai lakásán. A betörők az ablakot betörték és ugráltak be a szobába. Feltörték a szekrényt és azt teljesen kiürítették. Mintegy tizenháromezer dinár értékű ruhanevet loptak el. Közben Manojlovicsék a szomszéd szobában nyugodtan aludtak. A rendőrség a nyomozást megindította.

— Megverték az apjukat. Noviszadról jelentik: Alba Zsiván és felesége Jelena a bánati Omoljica községben tetteleg bántalmazták Alba Prókát, a férj apját. A pancsevői törvényszék könnyű testi sértés címén Alba Zsivánt egyhavi, feleségét nyolchavi fogházra ítélte. A noviszádi tábla az ítéletet helybenhagyta.

— Noviszad városi közgyűlése. Noviszadról jelentik: A városi közgyűlés hétfőn délután közgyűlést tartott, amelyen a gázgyár átalakítási munkálatairól tárgyaltak. A város ugyanis már régebben terve vette, hogy a gyárat átalakítja és ezekre a munkálatokra pályázatot is hirdetett. Az ülésen elhatározták, hogy az átalakítási munkálatokat Steiger Béla mérnökre bízzák, a retorták beépítését Malusek mérnök vállalta, míg a gázométer felállítási munkálatait az Elektra-cég kapja meg. A többi vasmunkálatokat a Borlonjub Szilveszter-cég fogja végezni. A közgyűlésen ezután foglalkoztak a városi kisvasút fejlesztésének kérdésével is. Elhatározták, hogy sineket a bródi vasgyártól szereznek be, míg a zugrebi Alut-cégtől husz kis mozdonyt rendelnek.

— Konzolidálódott a Vojvodina szülészeti egyesület. A Vojvodina szülészeti egyesület új vezetősége erélyes kézzel látott hozzá az egyesület ügyeinek rendezéséhez. Az új vezetőség bankokkal is tárgyalt, hogy az intézet pénzügyi alapját megszilárdítsák. Az egyesület tagjainak száma egyre emelkedik. Eddig több mint kétszázhetven tagot elégitettek ki. Az egyesület fizetési kötelezettségeinek mindenben eleget tesz, annál is inkább, mert a tagok a befizetéseket pontosan eszközlik.

— Halott gyermeket vitt orvos elő. Noviszadról jelentik: A noviszadi kórházban hétfőn délelőtt megjelent Ohler Mária temerini leány, karján csecsemővel és kérte az orvost, hogy vizsgálja meg beteg gyermekét. Amikor a csecsemőt kibontották a pólyából kiderült, hogy halott. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, annak megállapítása végett, hogy nem büntény történt-e.

— Lopásért négyévi fegyház. Becskerékről jelentik: A becskeréki törvényszék hétfőn tárgyalta Makovics Steván huszonhárom éves, noviszadi lakos bűnügyét, aki Novibecsejen többrendbeli lopást követett el. A bíróság a notórius tolvajt négyévi fegyházra ítélte.

— Tiltott műtétért hat hónap. Becskerékről jelentik: A becskeréki törvényszék hétfőn tárgyalta Hoffmann Anna csőszteleki asszony és társai bűnügyét. Hoffmann Annát tiltott műtétért tartóztatta le a csendőrség. Az asszony kihallgatása során beismerte a vádat és megnevezte azokat a csőszteleki asszonyokat, akiknél tiltott műtétet hajtott végre. Az ügyészség a vallomás alapján vád alá helyezte Kraft Teréziát, Kubinyi Karolinát, Pach Erzsébetet, Lauks Annát és Simon Barbarát. A tárgyaláson Hoffmann Anna elmondta, hogy a műtétet 150—200 dinárért hajtotta végre. A vádlott asszonyok közül csupán Kraft Terézia tett beismerő vallomást, a többiek tagadták, hogy Hoffmann Annával tiltott műtétet hajtottak végre. A bíróság a tanuvallomások után Hoffmann Annát hat hónapi Kraft Teréziát egy havi fogházra ítélte. A többi vádlottat felmentették.

— Előadás a kényszeregyezés vizsgáló bizottságáról. Dr. Kellert Benő szubotícai ügyvéd és Diamant Ernő dr. törvényszéki bíró hétfő este nagy közönség előtt előadást tartottak a szubotícai kereskedők és gyárosok egyesületében. Dr. Kellert magyarul, Diamant pedig szerb nyelven tanszűzötték, hogy a kereskedelem és a hitelélet sürgős orvoslásra szorul. A megoldás módzatai közé tartozik a kényszeregyezés vizsgáló bizottsága, amelyre okvetlenül szükség van. A közönség nagy figyelemmel hallgatta az előadók szakszerű fejtegetéseit.

— Tolvajok a kleki templomban. Becskerékről jelentik: Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek belopódtak a kleki templomba és onnan egy aranyhelyet, egy ezüst feszületet elloptak. A csendőrség a nyomozást megindította.

— A becskeréki ipartestület tisztújító közgyűlése. Becskerékről jelentik: A becskeréki ipartestület vasárnap tartotta meg évi közgyűlését, melyen megválasztották az új tisztikart. Elnök lett: Vukov Jovta, alelnökök: Matern Mihály és Lekics Bozsidar.

— Letartóztattak Budapesten egy miniszteri tanácsost másfélmillió korona sikkasztása miatt. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség hétfőn délután előállította Henz Károly hetvenhét éves nyugalmazott miniszteri tanácsost, akit néhány hónappal ezelőtt helyeztek B. listára. Az előkelő állású öregúr egy másfélmillió koronát vett át egy megbízás teljesítéséhez, a pénzt azonban a maga részére megtartotta. Stahlmann fejjelentést tett a volt miniszteri tanácsos ellen, akit sikkasztás miatt letartóztattak.

— Sikkasztás vádjáról felmentett rendőrőrmester. Noviszadról jelentik: Titelac Pája gornjikovilli rendőrőrmester 1921-ben a megőrzés végett reábitzott, elkobzott vadászfegyvereket és egy tizezer dinár értékű gyűrűt eladott. Ezért hivatali sikkasztás címén vont a felelősségre hétfőn Titelacot a noviszadi törvényszék, de a cselekmény elvétele miatt felmentette.

— Megszüntették sajtópör. Tósi György nyugalmazott őrnagy sajtópört indított a Bácsmegeyi Napló ellen, mert három év előtt katonai részről kapott adatok alapján cikket írt a nyugalmazott őrnagy katonai irodája ellen. Hétfőn volt ebben az ügyben a főtárgyalás a szubotícai törvényszék Pavlovics tanácsa előtt. A bíróság az iratokból megállapította, hogy az ügy elévült s megszüntette az eljárást. A vádlott az eljárás megszüntetése után megismételte a tárgyalás során tett azt a nyilatkozatát, hogy személyében nem akarta a főmagánvádló őrnagyot megsérteni. A cikkben foglaltak nem az ő személyes véleménye, annál kevésbé, mert Tosics őrnagyot ő nagyrabecsüli s működése ellen közvetlenül semmi panaszt nem hallott. A tárgyaláson tett ezt a nyilatkozatot a Bácsmegeyi Napló e helyen is megismételt.

— A serdülő ifjúságnak reggelire keléskor egy-egy kis pohányi természetes Ferenc József keserűzet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinika a Ferenc József vizet már a kicsinyek mákacs szorulatakor kitűnő sikerrel alkalmazták. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— Hol van a millió dinár és a többi huszvédi ajándék? Nemeslelkű emberek gondolnak a szegényekre, hogy huszvétra örömet szerezzenek. Ennek megvalósítására Batu 1 pár lakkcipőt, Engler Albert harisnyakirály 6 pár selyemharisnyát és 6 pár zoknit, Henrik Weiss kaplakereskedő 1 divatkalapot, B. Tenger optikus 1 Kodakot vagy Zeiss szemüveget, Matija Horovitz divatruház 1 férfiruhára vagy nőkosztümre való szövetet, Subotícai Vilamos Vállalat 2 lusztert, R. Dávid ékszerész 1 ezüst alp. cigarettatárcát, Sugár Manó fűszerkereskedő 1 doboz Union desertcsokoládét, Ladányi Nándor 2 üveg Révencse pezsgőt és 2 üveg Rizling Kraljevberget, Braća Kunetz 1 vitrinbe való balerinát, Reményi művészfényképész 3 bodurfényképet és végül a Korzó mozi egy sorsjegyet, melyen a szerencsés 1 millió dinárt nyerhet, ajándékoznak. Az ajándékok kiosztása a következő: A nevezett kereskedők utalványokat állítanak ki, melyet a város különböző helyein nagypénteken éjjel 12 órakor fognak elhelyezni. Hogy a keresés simább legyen a Korzó mozi azokról a helyekről, ahol az utalványokat majd keresni kell filmfelvételt készített, mely március 25-től kezdve a Korzó és Liika moziban minden előadásban látható. Az ajándékok a fenti kereskedők kirakatában megtekinthetők és a talált szelvények ellenében átvehetők.

Kraljevbergi pezsgő a vezető márká

Juhászlegény, szegény juhászlegény március 25-én kerül színpadra harmadszor a Városi Színházban. Jegyek Balázs J. Jenő divatáru üzletében kaphatók.

A felfüggesztett szentai főszolgabíró ügye

A Bácsmegeyi Napló 57-ik és 59-ik számában hírt adunk Atanaszjevics Milán szentai főszolgabíró felfüggesztéséről.

A cikkre vonatkozólag Atanaszjevics Milán helyreigazítást küldött be hozzánk. Kijelenti, hogy valótlan az, hogy ő büntetett előéletű, hogy zsarolt, vagy sikkasztott, hogy ezért, vagy más valamiért elítélték, vagy lezárták volna. Valótlan, hogy bármilyen visszaélést követett volna el hivatalában. Szentán, vagy előbb, valótlan a szökésre vonatkozó közlés is.

SPORT

A bajnokság állása
Káics vezet a góllövő listán

A vasárnapi bajnoki mérkőzések nem hoztak nagyobb változást a bajnoki táblázaton. A Bácska, amely eddig is négy ponttal vezetett, újabb győzelmével annyira megerősítette pozícióját, hogy a bajnokságot semmilyen körülmények között sem vesztheti el. A második helyen történt az egyetlen változás: a Sand helyet cserélte a Szombori Sporttal. A második hely kérdése azonban még mindig nem elintézett, mert a Sandon kívül komoly aspiránsai a Szombori Sport és a Szubotici Sp. is. A többi csapatok helyzete változatlan és előre láthatólag ebben a sorrendben is fogják lezárni a tavaszi szezont. A kulai csapat, amely az egész bajnokság alatt mindössze egy eldöntetlen eredményt tudott elérni, monthonetlenül visszaesik a másodosztályba.

A vasárnapi mérkőzések után a szubotici bajnokság állása a következőképpen alakult:

1. Bácska	10 9	— 1 31:11 18
2. Sand	9 6	— 3 27:11 12
3. Szomb. Sport	10 5	1 4 30:20 11
4. Szub. Sport	10 4	3 3 24:21 11
5. SzMCT	9 4	2 3 18:11 10
6. Vrbászi SC	9 3	3 3 18:26 9
7. ZsAK	9 3	2 4 26:23 9
8. Szomb. Amatőr	8 2	— 6 13:26 4
9. Kulai SC	10	— 1 9 8:45 1

A góllövő lista élén még mindig Káics (Szomb. Sp.) vezet 12 góllal. Tizenegy gólt lőttek: Marcikics (Bácska), Horváth (Sand). Tíz gólt lőttek: Roglics (ZsAK). Hét gólt lőttek: Varga (ZsAK), Kiltics (Bácska), Szép (Vrbász), Jagica (Szub. Sp.). Hat gólt lőttek: Háj (Amatőr), Katrika (ZsAK). Öt gólt lőttek: Garamszeghy (Vrbász), Barna II (SzMTC), Berényi (Szub. Sp.), Listyevics (Amatőr), Rudics (Bácska). Négy gólt lőttek: Takács (Szub. Sp.), Krausz (Sand). Három gólt lőttek: Schwarcz (Szombori Sp.), Szifniosz (Szomb. Sp.), Barna I (SzMTC), Besirovics (SzMTC), Rankov (Kula), Belcszlin (Sand), Hauslohner (Vrbász), Rucskai (SzMTC), Svraka (SzMTC), Sulyok II (Szomb. Sp.), Spreizer (Szombori Sp.), Sulyok I (Szomb. Sp.), Inotai (Szub. Sport), Kovács (Bácska). Két gólt lőttek: Csete (Szub. Sp.), Sárcevic (Bácska), Facsar (Sand), Damjanovic (Sand), Karip (Sand), Popovic (Szomb. Sp.), Elzász (Vrbász), Futó (Kula), Rengei (Szub. Sp.), Slezák (Bácska). Egy gólt lőttek: Markovic (SzMTC), Deireszvil (Amatőr), Budanovic (ZsAK), Miatov (ZsAK), Mészáros (Szub. Sp.), Mándics (Amatőr), Quiring (Vrbász), Polyakovics (Bácska), Bucheimer (ZsAK), Magyarics (Kula), Haraszi (Sand), Rozmann (Kula). **Öngólosok:** Matariics (Amatőr), Vukovic (Amatőr), Bokor (Szub. Sp.).

Az idei bajnoki szezon alatt eddig összesen 193 gól esett. A legtöbb gólt, 31-et adta a Bácska, a legkevesebbet (8) a Kulai SC. A legtöbb gólt (45) kapta a Kulai SC, a legkevesebbet (11) a Bácska, a Sand és az SzMTC.

A bírótisztület levelezése. Szegedinszki Nesztor annak közlését kéri, hogy a bírótisztület titkári állásáról már hónapokkal ezelőtt lemondott és így nem illetékes a testülethez küldött beadványok átvételére. A bírótisztülethez minden iratot Kujundzics Andrija ideiglenes titkár címére (Városháza) kell intézni.

A SAND husvét programja. A SAND agilis vezetősége ismét rendkívüli programról gondoskodott a husvét két ünnepe napra. Két nagy attrakciója is lesz a programnak, amely bármelyik világvárosnak is becsületére válnék. A SAND vezetőségének ugyanis sikerült lekötnie az elsőosztályú prágai Vrhovice-t és a

beogradi Jugoszláviát, az országos bajnokcsapatot. A kétnapi mérkőzések sorrendjét még nem állapították meg.

Uj sportegyesület Kulán. Kulán Hajduke néven új sportegyesület alakult, amely kérte felvételét az alszövetségbe. Minthogy az új egyesületnek még nincsenek jóváhagyott alapszabályai, egyelőre csak esetenként engedélyezhetik a kulai Hajduke mérkőzéseit.

A szombori Amatőr adóssága. A szombori Amatőrnek az alszövetséggel szemben bizonyos elszámolási differenciája van. Az igazgatótanács már korábban felfüggesztés terhe mellett felhívta az Amatőrt, hogy tartozását egyenlítőre ki, majd az elnökség felszólította az egyesületet, hogy küldjön kétezer dinárt az elszámolás javára. Az Amatőr a pénzt nem fizette meg és így kétségesse vált, hogy a csütörtöki bajnoki mérkőzésen játszhat-e az Amatőr. Ertesülésünk szerint az alszövetség igazgató tanácsa valószínűleg szerdán ülést tart, hogy ebben az ügyben döntést hozzon. A legcélszerűbb természetesen az volna, ha a szomboriak addig megfizetnék a pénzt.

KÖZGAZDASÁG

A gazdasági körök

az illetéktörvény revízióját követelik

Nem egy könnyen lehet eldönteni, hogy melyik az a pénzügyi törvény, amely leginkább ellentétben áll az élet realitásával, amely legjobban megbénítja a gazdasági életet, mégis azt lehet mondani, hogy az illetéktörvény viszi el a pálmát. Az illetéktörvény rendelkezései súlyosan terhelik a gazdasági életet és számos jogügylet létrejöttét akadályozzák meg. Az illeték mindenre, ami csak lehetséges, ránehezedik, úgyhogy egyes gazdasági ágak léte komolyan veszélyeztetve van és egész sora a kisembereknek képtelen új vállalatokat létesíteni, mert az engedély, cégjegyzés, szerződések, bérleti megállapodások illetékei egész kis tőkét emésztnek fel, amelyet előre kell lefizetni.

A vajdasági gazdasági körökben most mozgalom indult meg, hogy az illetéktörvényt, amelyről a gyakorlat bebizonyította, hogy majdnem teljesen téves, egyes intézkedései ellentmondók, megreformálják. A vajdasági gazdasági körök mozgalma az egész ország szimpátiájával találkozhat.

Vajdasági városok szövetsége. Klicin Predrag noviszadi városi kulturálisnácának a helyreigazítását kéri, hogy a vajdasági városok szövetsége szombori üléséről irt tudósításba az a félreértés csuszott bele, mintha titkári jelentésében azt mondta volna, hogy a városok kölcsönügye a kormány támogatásának hiánya folytán bukott meg. Ehelyett az általános, főleg az amerikai pénzügyi helyzetét okozta, hogy a kölcsön ügyét eddig nem lehetett megoldani.

Árverezik a noviszadi Kraljica Maria szálloda berendezését. Noviszadról jelentik: A noviszadi Kraljica Maria szálló jelenlegi bérlője, a Bácska betéti társaság összes szállodabeli ingóságaira a hó 26-án bírói árverést tüztek ki. A bérlőtársaság szerződése különben április elsején lejár és köteles a szállót kiürítve átadni dr. Dungyarszky Gedeonnak, a szálló tulajdonosának, aki áprilisban megkezdi a szálló építését.

Lombardirozható a hadikárpótlási kötvény. Noviszadról jelentik: Narodna Banka igazgató tanácsa elhatározta, hogy a hadikárpótlási kötvényt, az úgynevezett ratna stétát lombardirozza. Egyelőre huszmillió dinárt folyósított erre a célra.

Csöd. Noviszadról jelentik: Wetzlsberg Mavro bácskaiánkai vaskereskedő az elmúlt év nyarán hatalmas összegű passzívával fizetéseképtelen lett és hosszu tárgyalás után kiegyezett hitelezőivel. Az egyezség szerint Wetzlsberg hétfőn a noviszadi törvényszéken önmaga ellen megkérte a csödot.

Uj gazdasági vasutvonal műtanrendőri bejárása. Noviszadról jelentik: A vrbászi cukorgyár által létesítendő sztarbecsej—molvölgyi vasutvonal műtanrendőri bejárása kedden lesz.

KINTORNA

A hadigazdag megkérde lányá énektárnárjától:

— Nos, hogy halad a leányom?
— Nagyszerűen, most tanulja a helyes lélegzetvételt — feleli a professzor.
Mire az apa dühösen kifakad:
— Micóda? Lélegzteni tud az én leányom tanár nélkül is! Ezért fizessék én a drága tandíjat?!

— Hát komolyan nem akar a feleségem lenni, drága Miciko?

— A legkomolyabban.
— Akkor legalább ajánljon vigasztalásul egy jó pártit!

A feleség reggel a következő szavakkal üdvözli álmából ébredő férjét:

— Pista, te az éjjel beszéltél álmodban.

— Igazán? Bocsáss meg, hogy félbeszakítottalak.

— Tizenöt éve vagyok házas, de a feleségem azért mindig csókkal fogad, mikor este hazajövök.

— Lám, még mindig szereti.
— Dehogy, csak azt akarja tudni, hogy ittam-e.

Az apa a következőket mondja a nőstől szándékozó fiatalembernek:

— Van egy huszéves leányom, aki háromszázezer és egy huszonöt éves, aki ötszáz ezer dinár hozományt kap. Melyiket veszi el?

— Nincs egy leánya, aki ötven esztendőse?

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1926. március 22.

Budapest deviza 1253—1259, valuta 1254—1259.

Prága deviza 59.675—60.175, valuta 59.375—59.875.

Berlin deviza 738—740 milliárd márka, valuta 735—739 milliárd márka.

Bécs deviza 1245.75—1249.75, valuta 1242.5—1248.5.

Trieszt deviza 43.80—43.95.

London deviza 275.

Zürich, március 22. Zárlat: Beograd 9.145, Páris 1840, London 25245, Newyork 519.25, Brüsszel 2125, Milánó 2086, Amszterdam 208.10, Berlin 123.70, Bécs 73.175, Szófia 3.75, Prága 15.385, Varsó 65.50, Budapest 72.80, Bukarest 2.175.

Beograd, március 22. Zárlat: Páris 202, London 27650, Newyork 5680, Milánó 22825, Amszterdam 2283, Berlin 1354, Bécs 801, Szófia 4150, Prága 16850, Budapest 7985, Szaloniki 85, Bukarest 1095.

Noviszadi terménytőzsde, március 22. Buza: 2 vagon bácskai 277.50 dinár. Tengeri: 2 vagon bácskai ab április 5-ike 110 dinár, 15 vagon bácskai, ab április 15-ike 117.50 dinár. 40 vagon bácskai március-áprilisi, Tisza 121 dinár, 6 vagon szerémi, Ruma 112.50 dinár, 20 vagon szerémi, májusig lehívásna. Ruma paritás 120 dinár, Liszt: 1

vagon bácskai 8-ás OG. és 0-ás 2 447.50 dinár, 1 vagon bácskai 2. számú, exportalmokból 400 dinár, 1 vagon bácskai 2. számú 395 dinár, 1 vagon bácskai, 5-8s számú, Noviszad paritás, 350 dinár. Irányzat: lanyha.

Budapesti terménytőzsde, március 22. A szombati nagyarányú áresés után Csikágóból és Newyorkból egyenetlen irányzat mellett újabb áreséseket jelentenek. Csikágóban a májusi buza másfél, Newyorkban 1 és egynegyed centtel, rozs emelkedett háromnegyed, a tengeri fél centtel májusra.

A budapesti tőzsdén nyitáskor tiszavidéki 77-es búzát 382.500 koronáért kínálnak eladásra, de csak 377.500 korona a pénz. Fejérmegyei búzában 375.000 koronáért kötöttek üzletet budapesti paritásban, pestvidéki buza szintén 377.000 koronával cserélt gazdát. Az irányzat lanyhuló, az árak mintegy 2500 koronával alacsonyabbak, mint szombaton.

A rozs gyengén tartott, 217.500 korona a prompt rozs ára, csak pestvidéki vásárolnak bécsi számlára kistétélekenben.

Csikágói gabonatőzsde márc. 22. Buza májusra 157.375, júliusra 138.125, szeptemberre 132.5. Tengeri májusra 74, júliusra 77.5, szeptemberre 79.875. Zab májusra 39.25, júliusra 40.25, szeptemberre 41. Rozs májusra 86.75, júliusra 88.5, szeptemberre 88.

Newyorki gabonatőzsde, márc. 21. Buza 185.375—181.375. Tengeri 79. Liszt 750—800. Az irányzat búzánál egyenetlen, tengerinél tartott.

Rádió-műsor

Szerdán, március 24-ikén

(A városok mellett csak a hullámhosszt jelenti)

Bécs (531—582.5): D. u. 4.15: Modern operák. 7.30: Hangverseny-est, utána tánczene.

Milánó (320): D. u. 4.30: Jazz-band, 9: Quintett.

Prága (368): D. u. 3.30: Koncert. 4.30: Hangverseny. 8.02: Koncert.

Róma (425): D. u. 2 zene, 5: Jazz-band, 8.30: Hangverseny.

Brünn (521): D. u. 7: Zenekari hangverseny. 8.10: Színházi zenés előadás.

Budapest (555): D. e. 9.30, g. u. 12.30 és 3: Hírek. 4: Mesék. 5: Cigányzene. 6.30: Előadás. 8.30: Kazacsay kompozíciók, 10. Tánczene.

Genj (760): Este 8.17: Zenekari hangverseny. 9.15: Koncert.

Ryvang (1150): Este 8.30: Zenekari hangverseny.

Davertry (1600): — London (365): D. u. 5.15: Orgonajáték. 7: Tánczene, 9: Szórakoztató zene. 9.30: Duette. 12: Tánczene.

Páris (1750): D. u. 5.45 és 9.30: Koncert.

Berlin (505): D. u. 4.30: Kamara-zene. 8.30: Hangverseny. 10.30: Tánczene.

ÓVJA AZ ARCÁT

a szappan karos hata-atol, mert a szappan kiütéseket, foltokat, korai ráncosodást és egyéb bőrtisztatlanságot okoz. Az arcmosásra használja kizárólag az orvosok által ajánlott tökéletes párisi emulsió, a "Vaseline" Adeline Patti-t, amely az arcbőrnek állandó üdéséget ad és megszünteti minden bőrtisztatlanságot. Köszönőlevelek naponta érkeznek hozzánk. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban üvegenként 30 dinárért. Jugoszláviai főraktár: Zagreb, Ga'eva ulica broj 8.

BUTORSZÜKSÉGELETÉT
legocsióban szerezheti be 11013
Nagy Várás Rókus
asztalosmesternél, Subotica, VI. Vukovičeva 3

Husvétii tojások selyemből és csokoládéból. feltűnő olcsó árban kaphatók STEINER cukrászdában
Csokoládé nyulak nagy választékban

NYILTÉR.

Br. 307-1926.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik felmentetien jó apánk
ifj. Öner Mihály
halála alkalmával részvételükkel fájdalomukat enyhíteni
igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.
2561 **Gyermekai és rokonsága.**

Oglas

Državna Šumska Uprava u B. Palanci oglasuje, da će danâ 9. aprila 1926. u 10 sati, održati javnu licitaciju u kancelariji Šumske Uprave u B. Palanci gdje će se prodavati: sjeleći materijal uz odobrenje više nadležne vlasti: 2000 pr. m. tvrdih cepanica I. klase. Isključna cena 100 Din. po 1 m., 2100 pr. m. tvrdih cepanica II. klase. Isključna cena 60 Din. po 1 m. Ova količina drveta prodavati će se na 7 grupa tako, da svaka sadržaje: 300 pr. m. I. klase i 300 pr. m. II. klase cepanica. Drvo je cer, hrast i grab, sa nešto malo bresta; izradjeno u prostorne mere, sa šumskom nadmerom (visina pr. m. 1.15-1.20 m.) i leži u seči u Plavanskom Ceriku (između sela Plavne i Bača) Seča je udaljena od Željezničke Stanice u Baču 9 km. a od obale Dunaava 8 km. Platežni uveti obročno, prema odpremi drveta a najkasnije do 15. avgusta 1926. do kojeg roka se imaju sve drvo izvesti i konačno isplatiti.

Licitacija je usmena i pismena.
Propisno sastavljene i sa 100 din. takarane, te kaučijom od 10% obložene pismene ponude za svaku grupu zasebno sa oznakom „Ponuda za I. ili II. itd. grupu gorivog drveta u Plavanskom Ceriku“ imaju biti predane kod Šumske Uprave u B. Palanci najkasnije do 9. aprila 1926. do 9 sati. U ponudi mora biti navedeno, da su nudiocu uslovi licitacije poznati i da im se podvrgava. Najpre se obavlja usmena licitacija, a zatim se otvaraju pismene ponude.

Uslovi licitacije mogu se za vreme zvaničnih časova kod podpisane šumske uprave saznati, a drvo u seči na licu mesta pregledati.
B. Palanka, 15. marta 1926.

Upravitelj
(Nečitljiv potpis)
šum. inženjer

2588

Értesítés

Értesítetnek a „Sloga“ temetkezési egyesület t. tagjai, hogy a f. hó 30 d. u. 4 órára meghirdetett évi rendes közgyűlés helyszűke miatt nem az iskola tanácstermében, hanem Pašićeva ulica II. sz. „Astoria“ vendéglőben fog megtartatni a meghirdetett napon és órában.

Kelt Suboticán 1926. március 19.

2584

Az elnökség

SUBOTICAI IZR. SZENT EGYLET (CHEWRA KADISA)

Felhívjuk mindazon hitteltestvereinket, akik ez évi ünnepek „Hozzájárás“ istentisztelete alkalmával elhunyt hozzátartozójuk nevét felolvastatni óhajtják, hogy ebbeli kívánságukat a Szent Egylet irodájában (VI. kör. Zrinjski trg 23.) a délutáni hivatalos órák alatt (3-tól 6-ig) bejelenteni sziveskedjenek, miután a múlt évben eszközölt előjegyzések már lejártak.

2581

Izr. Szent Egylet Elnöksége

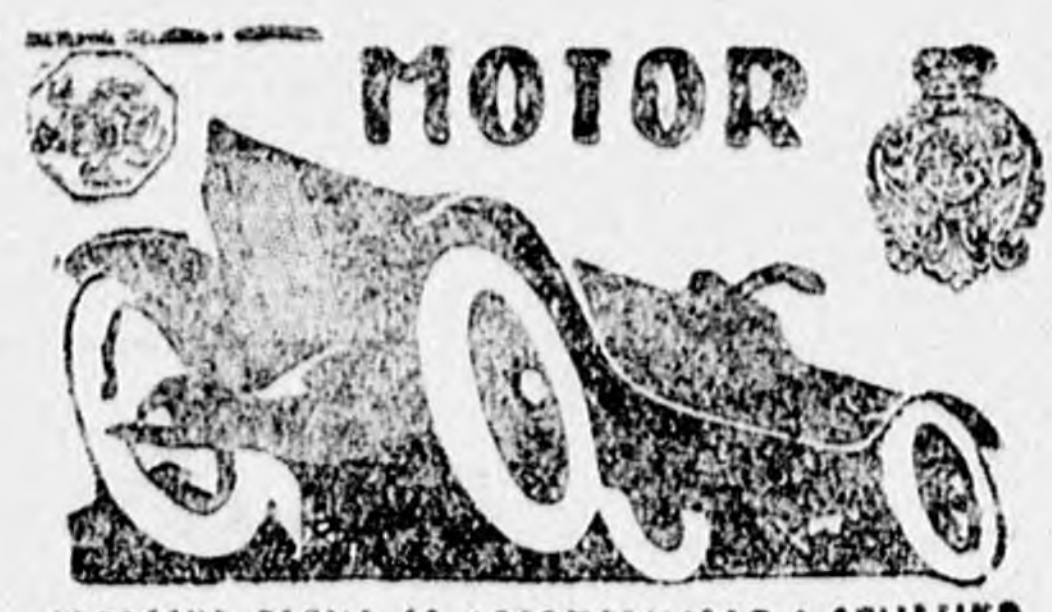
„NADA“

Kiházasító Segélyegyesület, Subotica, V. Preradovićevo ul. 11., alapszabályai jóváhagyva működését nemsokára megkezdi és tagokat korlátolt számban felvesz.

ELŐNY ÖMDÁT
MÓDERNŰ
FELSZERELVE
legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
FABLONYÁRA
SENTA 257

KRAJČOVIĆ
(Br. SPITZER)
UJ VUKOVARI
POMADE, SZAPPAN
PUDER és KRÉM
a legjobb szappán és szepi elleni szappán. Kapható
Suboticán: Nada drogeria
Samborban: Fehér drogeria
Postai szétküldés 1300
Apotheka Krajčović Vukovar

MEGJELENT

hiv. illusztrált autószaklap legújabb száma

Egyes szám ára 10 dinár

Megjelenik kétszer havonként

Évi előfizetés 200 dinár

Minden automobilistának és motocyklistának okvetlenül szüksége van rá.

Közli a III. nemzetközi zagrebi autókiallítás legújabb híreit.

Szakkikkek a legkiválóbb szakíróktól

Praktikus tanácsok és a különféle autók és motorkerékpárok árai

Kiadóhivatal: Zagreb, trg I. br. 17.

Prodaje se predionica

koja se sastoji iz

1 selfaktora sa 180 vretena i 2 krepelsatza sa 125 cm. radne širine

sve u potpuno dobrom stanju.

Za bliža obaveštenja obratite se na

SRPSKA FABRIKA TEPIHA „Lazar Dundjerski“ A. D., V.-Bečkerek

Romlódugvány

kapható
Glied Vilmos
Romlótelepén
Subotica

Párisi és bécsi modelljeim megérkeztek

Selyem kalapok 150 dinártól
Átalakításokat olcsón készítek
BEER BÖZSI
KALAPÜZLET

Fő az egészség

Jó egészségben lehet csak eredményesen fizikai és szellemi munkát kifejtteni. Ha kinezsa testét továbbá is erős zökneéssel, melyet okoz minden egyes lépés a kemény borsarkon. Hordjon Ön is Palma kaucsuk sarkot és talpat és hamarosan észlelni fogja, hogy milyen jótétemény a ruganyos járás. Palma kaucsuk sarok és talp kétszer olyan tartós és mégis olcsóbb mint a bőr.

KINTLEVŐSÉGEI BEHAJTÁSÁRA

SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLÁTOTT FELSZÓLÍTÓLEVELEKET

SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS NÉMET NYELVEN

400 drb (100-100 minden nyelven)	Din. 140-
800 „ (200-200 „ „)	„ 200-
200 drb egy nyelven	„ 60-
500 „ „ „	„ 100-
1000 „ „ „	„ 160-

SZÁLLÍTÁS UTÁNVÉTTTEL

MINERVA-NYOMDA R. T. SUBOTICA

Sárga Eckendorfi takarmányrépamag

eredeti plombált zsákokban legolcsóbban kapható
SZÜGYI cégnél KULÁN

KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK

sinek, sínsegek, heveder, várook, hordozható vágány, váltók, fordítókorongok, állófontésű kerekek, kerékpárok, billenőkocsik, téglakocsik, csákocsik, kőszállító kocsik, erdei kocsik, alkatrészek, mozdonyok stb.

A GYŐRI VAGONGYÁR
kisvasuti gyártmányainak kizárólagos eladása
„RECORD“ ipari- és kereskedelmi r. t.
keskenyvágányu vasutosztály, OSIJEK, Beogradska ulica 2.

LIFKA MOZI

Hétfő-szerda

Repülés a viláγκörül

II. befejező része

A II. rész az elsőtől függetlenül is érthető. Angol-India, Tibet, Kína, Azori és Maláj szigetek, Sanfrancisko, New-Yorkon át vissza Párisba.

Csütörtöki A bálnás ucca Betauer regénye, valamint Zoro és Huru burleszk

KORZÓ MOZI

Hétfő-szerda

Hétón megszűnik a gond! Nem akarunk szomorú arcokat látni! 2 óras kacagás!

Ó, pardon!

c. am... 0 lelességgel fűsz... óger burleszk előadásain

— Ó, pardon — szól a kis kokott — és gyanútlan vélepedények egy gyereket akaszt a nyakába.

— Ó, pardon — mondja a hálókösi utasa — mitől van az agyból kiguruló utasek fején vízol.

E a film még a legelkeserdedtebb burval bábel Subotica polgárait is felvidítja!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésküldésekhez válaszó helyeg melléklendő.

Szentán... úzetmegnyitas Subotican Rudics-uccában. a gyümölcs-piacon. Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiruhák 575 dinár. Női ruháknál divatos szűcselt szövetből 600 és 700 din., covercoatból 700 és 1000 dinár. elegáns női tavaszi kabát 350 dinárért. covercoatból 750 dinár. Gyermekruhák 250 dinár. Esőköpeny 265 din., elegáns szövetzummiköpeny 300 dinár. Gyermekesőkabát 200 din. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszazadom. Vigyázzon a címre! Földes Samu ruháruház. 2429

Stab Igépesz

aki az összes gőzgépek és motorok kezelését és javítását szakszertőként állásfoglalásra képes

Cím: Béga hirdető és közvetítő I. B. ökerok, a főpórával szemben

Butorított szoba eladó. Külön konyha, kamra, kiadó. Cím: a kiadó... 2599

Jótállás a biztos eredményért!! REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Val. Bácskerak.

Viszonteladók:

- Szuhotica Herzi drogeria, Kurtes Mi os vegyeskereskedes, Ada Wolf Soma vegye kereskedes, Araú (Torontáli) Vesennov gyógyszerár, Bismok Balassa Bertalan, Bóllinci Ebenpanger Jen vegyeskereskedes, Bő-Petrovosevi Kolofon Károly gyogys ertár, Cantavir Krausz Mór vegyeskereskedes, Crvenka Schumacher Zoltán gyogyszertár, Gajony Toth Ljos vegyeskereskedes, Kovisad Dimov G N. Ióterakat, Kosta Zivojnovics drogeria, Masic gyogyszertár, Lukacs Zsigmond drogeria, Makovo (Banat) Bárány Lajos gyogyszertár, Szombor Fehér drogeria, Senta Banffy Gyula gyogyszertár, Glückshah Zoltán gyogyszertár, Jovanovics Vojislav gyog s ertár, St.-Kaniža Domokos János gyogyszertár, Stara-Moravica F. csar Albert vegyeskereskedes, Veliki-Báckerak Kovacs drogeria, Vinkovci Esens ádter Adó f vegyeskereskedes, Vršac Flórian G. és Fiai vaskereskedes, Kapható minden gyogyszertárban és drogeriában. Irtsókat felelősséggel vállalunk. 1045

Épülettömb a vrsaci nagy álmástól 3 percnvire 1167 nékvyszögöl bekerített területtel. 3500 köbméter úrtartalmu ipari helyiségnek alkalmas épületekkel eladó. Nevezett épületekkel esetleg társulna létesítendő ipari vállalat. Z. E. Mayer mérnök. Sterija utca 24. 2213

Eladó ház. azonnal beköltözhető. Stija Grgića ul. 43 (volt Kalmán ucca). 2291

Sand-pálya mögött lakótelkek eladók kedvező fizetési feltételek mellett. Pleszković István Rada-novac és Mihler Béla huszárlaktanya mögötti fűszerüzletemben. 2530

Szatócsüszlet Oromblyvesen (Senta mellett) teljes felszereléssel. Újjonnan épült házzal, jutányosan eladó. Hamat Margit. 2485

8 HP Ruston magánjáró Máv. cséplővel, gépjávitó mihely sztergappaddal olcsón eladó. Csak személyesen tárgyalok. Kader Ferenc St.-Bečei. 2527

8 HP MÁV cséplőgarnitúra teljes felszereléssel, minden előgátlató árérteladó. Csarnus György Malidžos. 2520

Ház eladó más vállalkozás miatt kávéházzal, üzlettel, két magzinnal, az uccáról emészetes, 11 szobával, istállóval, félészernel. Cím: Szimlyan-szky Szvetozár kereskedő, Obrenovac. 2527

Keveset használt hálo-szobabutor nagyon olcsón eladó. Pate Kujundžića 64. Megtekinthető: d. e. 10-től d. u. 4 óráig. 2598

7 HP Hoffherr és Schrantz cséplőgarnitúra 1912-beli 54 colos Hoffherr cséplővel. 2 drb elevátor. 1 drb 8-as Első Magyar Gazdasági magánvos cséplő eladók. Nagy Ferenc telep 168. sz. Németh Pál. Subotica. 2302

Eladó modern ház. három szoba és megfelelő mellékhelyiségekkel. III. kör. Duličeva ul. 47. A lakásba azonnal be lehet költözni. 2396

NARODNI BIOSKOP

Március 22. 23. 24. 1-éftől—szertől

Izgalmos! Szertől! „COWBOY PRINC” izgalmas vadnyugati cowboy-ilm ó felvonásban Főszerepben Richard Tolnádge

Haláleset miatt eladó 2 Magyar Állami 30 HP szivógáz cséplőgarnitúra. Özv. Szedressyné. Gaj-dobra. 2568

10.000 lakossal bíró községben 48 év óta immár álló házlat házzal vagy anélkül, betegség miatt eladó esetleg társulni is lehet. Fizetési feltételek meg- egyezés szerint. Fischer Lipót, Bajmok. 2595 Önkéntes árverés. 1926 április 2-án, szenteken d. e. 9 órakor Almási Gergely Senta (Frankopanova 17. szám) beraktározott 2 pár malomkő, olajprés, transzmisszió, teljes felszereléssel, egészben vagy darabokban a helyszínen eladatik. 2586

KÜLÖNFÉLE

Fogszabályozás (orthodontia), fogfixálás. Dr. Gr-gurov fogorvos Sombor. Kralja Aleksandra 2. (Fő-ucca). a Krečarević-féle

2 szivas csinosan butorított, két ablakos uccal szoba-konyha villanyvilágítással, ágynemű és takarítás nélkül kiadó. Érdeklődni lehet Jukičeva-ucca jelleg alatt a kiadóban. 2530

Dorosz szalón köszön a körsz kapható kicsinyben is, lejutányosabb árért a Subotici Gazdasági Egyesület ártvárában. (Telefon 3—37.) 2420

POMPADUR

kozmetikai szalon arc-ápolás, manikűr, női fodrászat, hajfésés. Innetóval 30 perc alatt. Minden időben rádió-koncert 1987

Üzlet helyiség a beltéren kiadó. Cím: Lagner cukrászda. 2599

Mielőtt légszékélyt vásárol, kérien megven ajánlatot Uđari Ferenc asztalostól. Temerin. 2603

Felhívjuk az Első Jugoszláviai Temetkezési egyesület azon tagjait, akik póttádjaitka a 100 halálesetiig még nem fizették be, hogy ebből kötelezettségüknek a vál. határozatnak megfelelően a május hó 5-ig okvetlenül tegyenek eleget, nehogy ellenesetben kénytelen legyen a választmány azokat a tagok sorából törölni. Egyben megjegyezzük, hogy ez irányu felszólítást minden illető tag külön is kézhez fog kapni. Elnösk. 2580

FOGLALKOZÁS

Nagvobb városban lévő ioforgalmu, iofedelmezo üzlethez tőkével rendelkezo társul keresek. Cím: »Biztos iövöz. 2038

Legnagvobb bevételi forrás ügynökök és képviselők számára elsőrangú cégnél. Ajánlatok okölcsi bizonyítvány melletkésével »Ohne Kapital und Corkännisse 512» feligére a Publicitas d. d. Zagreb. Gunduličeva ul. küldendők. 2113

Iövedelmezo képviselöket átad ügynököknek, képviselöknek, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkennnisse 9784» jelleg alatt a következö címre küldendö: Piras, Prag, Jindřiška 18 C.S.R. 1613

TELEFON 868.

SIPOS SÁNDOR SUBOTICA

Üzletemet Subotica ul. 2. aól 6. szám alá

(Sz. Kovács festö mellé) saját házamba helyeztem át. erelőlgyva sokkal olcsóbban vásárolk nagyban és kicsinyben saját égetésü hóföhér

Friss MESZET

Építési MESZET

Portland CEMENTET

Rostált FASZENET

Pécsi kötszer mosott

KOVACSSZENET

Prima belföldi

KOVACSSZENET

TÜZIFAT felvágva is

Az árut díjmentesen

szállítottatási helyére szállítom

Fényképező gyakorlatot, fiut vagy lányt felvesz

fizetéssel. Lengyel fotószalon. 2503

Kifutóflu 14—15 éves ió

megielenésü, megbizható

felvételtk. Cím: a kiadó

hivatalban. 2524

Tanonc felvételtk. Wilhelm

villanyszertő. Pašićeva ul. 2. 2572

Cukrászszertő önálló mu-

kás, állandó alkalmazási

keres. Cím: a kiadóban.

Röfös rövid és iúszertáru

szakmában járás segéd

április 1-ére állást keres.

Lakatos Mihály, Malidžos. 2583

Borbélysegédet íkvesz

Hornok József, 13. 2589

Novembra ul. 2589

508 Telefonszám Telefonszám Lusstereket nagy és gazdag választékban, szoku áron beszerezhet a Subotici Villamos Vasut és Világítási RT.-nél Kostina ulica 1

Kaie illatszertár speciális kölnivizeit kimérve és nagyban. Viszonteladókna árendemény. Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngyvirág, Orgona és valódi Johann Maria Farina.